

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Göteborgs universitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Göteborgs universitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Oddrun Samdal, vicerektor, Universitetet i Bergen (ordförande, sakkunnig)
- Mats Jackson, prorektor, Stiftelsen Högskolan i Jönköping (sakkunnig)
- Frans Prenkert, professor, Örebro universitet (sakkunnig)
- Elisabet Lökvist, kårordförande, Kungl. Tekniska högskolan (studentrepresentant)
- Kenth Nauclér, styrelseordförande, Röda Korsets högskola (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG 2015)¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlagor samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2. Bilaga 3 innehåller information om de fördjupningsspår som granskats vid platsbesök 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)*, 2015.

- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 4), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömggruppen

Oddrun Samdal
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Göteborgs universitet

Lärosäte Göteborgs universitet	ID-nr A-2019-09-4755
Bedömningsområde: Styrning och organisation Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet	
<i>Tillfredsställande</i>	
<p>Lärosätet har ett väl utvecklat kvalitetssäkringssystem som har utvecklats över lång tid med god förankring i organisationen och med ett kontinuerligt och systematiskt fokus på utveckling. Utifrån självvärderingen, dokumentationen och platsbesöken anser bedömargruppen att styrningen och organisationen av kvalitetsarbetet är ändamålsenlig och har en god struktur med tydlig ansvarsfördelning. Systemet stöder sig också på dialog genom träffar mellan ledningen på alla nivåer i organisationen och med hög grad av skriftlig rapportering uppåt i systemet. Platsbesöken visade att lärosätet har ett aktivt och levande kvalitetssystem med stor vikt på utveckling, och man arbetar med att stimulera kvalitetskultur på alla nivåer i organisationen. Ledningen på alla nivåer kommunicerar också tydligt vilka roller de själva och medarbetarna har för ansvar och uppgifter i systemet.</p> <p>Samtidigt framstår systemet som resurskrävande när det gäller rapporteringen och arbetsintensivt när många personer är involverade i uppföljningen. Uppföljningen av systemet är delegerat till fakulteterna och institutionerna med målet att bevara professionell variation och kultur på lärosätet. Ett särskilt stort ansvar är genom delegationsfullmakten delegerat till prefekten, som i sin tur i hög grad har delegerat uppföljningen av utbildningens kvalitet till viceprefekten för utbildning.</p> <p>Bedömargruppen anser att delegationsrätten till fakulteterna kunde vara något bättre specificerad när det gäller uppgifter och förväntningar på uppföljningen mellan fakulteterna, för att säkerställa en högre grad av likvärdighet i förhållningssättet över hela lärosätet. Platsbesöken visar att dagens uppföljning är god och systematisk på alla ledningsnivåer, men samtidigt till viss del påverkad av de personer som har de olika funktionerna samt deras motivation och kompetens. Baserat på dokumentation och platsbesök har det varit svårt att få klarhet i hur den enskilda läraren upplever sin roll i kvalitetssystemet samt i vilken grad var och en får information och blir involverad i kvalitetsarbetet.</p> <p>Bedömargruppen har identifierat följande styrkor i kvalitetssystemet:</p> <ul style="list-style-type: none">· Lärosätet har ett kvalitetssystem som aktivt följs upp på alla ledningsnivåer, särskilt gäller det de periodiska utbildningsutvärderingarna med extern bedömning.· Systemet kombinerar skriftlig uppföljning med muntlig dialog mellan ledningsnivåerna genom att utveckla handlingsplaner och rapporter, vilket säkerställer en systematiskt organiserad kommunikation.· Studenterna verkar vara väl integrerade och involverade i de organ som ingår i kvalitetssystemet. <p>Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområden:</p> <ul style="list-style-type: none">· Lärosätet rekommenderas att utarbeta tydligare uppdragsbeskrivningar för rollerna som prefekt och viceprefekt för utbildning, för att öka transparensen och skapa ännu bättre förutsättningar för erfarenhetsutbyte inom och mellan fakulteterna.	

- Lärosätet rekommenderas att utveckla systematiken för kommunikationen till studenter och lärare om resultaten från lokal kontinuerlig uppföljning (process 1), utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2) samt uppföljningen av dem.
- Bedömargruppen föreslår att lärosätet går igenom alla parallella processer och dokument som varje institution och fakultet måste förhålla sig till i uppföljningen av process 1 och 2 samt värderar behovet av samordning och förenkling för att skapa förutsättningar för ett mer resurseffektivt arbete.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Uppfylld

Lärosätet har sitt ursprung i Göteborgs högskola, som bildades 1891, och fick universitetsstatus 1954. Det är ett universitet med en stor disciplinär bredd. Verksamheten för utbildning, forskning och samverkan, som bedrivs vid sammanlagt 38 institutioner och cirka 30 centrumbildningar, är fördelade mellan 8 fakulteter. Fakulteterna är Handelshögskolan, Humanistiska fakulteten, IT-fakulteten, Konstnärliga fakulteten, Naturvetenskapliga fakulteten, Sahlgrenska akademien, Samhällsvetenskapliga fakulteten och Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Utbildning bedrivs i form av över 200 utbildningsprogram och ett stort antal fristående kurser.

Kvalitetssystemet vid lärosätet är väl dokumenterat och har använts i olika versioner sedan 1995 och i dess nuvarande form sedan 2016. Kvalitetssystemet bygger på de kvalitetskriterier som SUHF:s expertgrupp för kvalitet har utarbetat baserat på European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) och som återfinns i SUHF:s rapport från 2014, *Om lärosätets rätt att ansvara för utbildningsutvärderingarna i ett nationellt kvalitetssystem*. Kvalitetssystemet utgår från lärosätets övergripande strategi, *Vision 2020*, och är utformat enligt en gemensam kvalitetspolicy, *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Göteborgs universitet*, där de centrala delarna består av olika kollegiala granskningar med intern och extern medverkan. I självvärderingen beskriver lärosätet utförligt ett kvalitetssystem som kombinerar det decentraliserade kvalitetsarbetet med en centralt samordnad uppföljning och säkerställande via beredningsorganen på de olika nivåerna. Lärosätet redogör för ett kvalitetssäkringssystem där fakultetsstyrelserna har en central roll som beslutande organ för mål och strategier för fakultetens kärnverksamhet samt dess uppföljning, kvalitetssäkring och utveckling. Utbildningsnämnden (UN) leds av vicerektor för utbildningsfrågor och driver tillsammans med UN:s kvalitetsutskott (KU) kvalitetsarbetet på den universitetsgemensamma nivån. Ett forskarutbildningsutskott (FU) bereder frågor om kvalitetsutveckling inom sitt område.

När den nuvarande kvalitetspolicyen infördes, uppmanades fakultetsstyrelserna att lämna in en sexårsplan för periodiska utbildningsutvärderingar med extern bedömning. Den första sexårscykeln pågår under perioden 2017–2023.

Bedömargruppen delar lärosätets beskrivning att åtgärder och utveckling sker på alla nivåer i organisationen, med tonvikt på en decentraliserad struktur för anpassning till lokala behov och variationer. Bedömargruppens intryck är att systemet är aktivt genom att åtgärder fortlöpande

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

beslutas och genomförs. För att nämna ett exempel, har rektor nyligen beslutat om reviderade regler för kursvärderingar, framför allt en reviderad presentation av kursvärderingarnas resultat, eftersom återkopplingen från organisationen och studenterna har visat på behov av förändring. Ett annat exempel är den studiesociala arbetsgruppen som rektor inrättade 2018 och som har haft i uppdrag att samordna insatser för studenthälsa och studenters arbetsmiljö samt följa upp utbildning av studentrepresentanter. Gruppen har rapporterat till centrala arbetsmiljökommittén (CAMK). Enligt självvärderingen utvärderades gruppens arbetsformer under våren 2020, och en slutsats var att kopplingen mellan studenters arbetsmiljö, hälsa och utbildning samt pedagogik behöver tydliggöras. En första åtgärd är att den studiesociala gruppens arbete och slutsatser rapporteras och diskuteras i utbildningsnämnden (UN) två gånger per år.

Forskarutbildningen regleras av universitetets kvalitetspolicy och bygger på processerna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men har specifika utvärderingsområden för forskarutbildningsnivån. Av självvärderingen framgår det att forskarutbildningen har haft en särskilt framträdande plats i lärosätets kombinerade modell av intern och extern "benchmarking" genom sex olika projekt. Dessa följs upp i särskilda sammanställningar, i diskussioner om utlåtandena och i åtgärdsplanerna från utbildningsutvärderingarna med extern bedömning i forskarutbildningsutskottet två gånger per år.

Uppbyggnaden och delarna i kvalitetssystemet har en tydlig anknytning till strategi. Systemet verkar genomtänkt och framstår som systematiskt i form av tre processer:

- Process 1 i kvalitetspolicyen tar upp den lokala kontinuerliga kvalitetsutvecklingen på fakultets- och institutionsnivå i linje med centrala utvecklingsbeslut, uppföljning av handlingsplaner samt genomförande och uppföljning av kursvärderingar.
- Process 2 inkluderar utbildningsutvärderingarna med extern bedömning som genomförs vart sjätte år utifrån åtta kriterier som universitetet har tagit fram.
- Process 3 är den centrala kontinuerliga uppföljningen av process 1 och 2 genom handlingsplaner som fakulteterna har utvecklat och kvalitetsutskottet diskuterar och utvärderar.

Dessutom följs resultaten från process 1 och 2 upp varje år genom verksamhetsdialoger mellan rektor och fakultetsledningen. Den skriftliga beskrivningen av systemet är ibland svår att följa, med tanke på att samma process och dokument utvärderas på flera nivåer i systemet och pilarna mellan nivåerna går i båda riktningarna. Platsbesöken gav däremot bedömargruppen nödvändiga förklaringar av till exempel rollfördelningen mellan utbildningsnämnden (UN) och kvalitetsutskottet (KU) samt mellan prefekten och viceprefekten.

Självvärderingen betonar i hög grad kvalitetsutveckling, och den systematiska fokuseringen på kvalitetsutveckling blev uppenbar för bedömargruppen under platsbesöken. Det är bedömargruppens intryck att systemet får mycket uppmärksamhet från ledningen och bidrar till deras engagemang för systematisk och kontinuerlig utveckling. Ledningen på olika nivåer har en tydlig bild av sin roll, men bedömargruppens erfarenhet under platsbesöken var att den bilden ibland varierar ganska mycket både inom och mellan fakulteterna.

Platsbesöken bekräftade för bedömargruppen att det finns en god koppling och integrering av utvärderingarna som görs i process 1 och 2, där återkopplingen och uppföljningen från process 1

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

lägger grunden för process 2, och där återkopplingen från process 2 följs upp i utveckling av ämnen och studieprogram samt ytterligare utveckling och utvärdering i process 1. Kvalitetssäkringen är också tydligt integrerad i process 2. Platsbesöken visade mer än systembeskrivningen en god koppling mellan nivåerna i organisationen och med systematisk utveckling genom åtgärder efter uppföljning av resultat och observationer från processerna och bedömaregruppen anser att systemet är funktionellt och tillfredsställande.

Bedömaregruppen uppfattning är att kvalitetssystemet identifierar vilka utvärderingsområden som ska ingå i lärosätets kvalitetsarbete. De samlade underlagen visar att processerna leder till många åtgärder och rapporter uppåt i systemet. Det var inte uttalat så vid platsbesöken, men en samlad reflektion från bedömaregruppen är att det över tid kan riskera att uppstå en rapport- och åtgärdsströthet och därför ser bedömaregruppen att lärosätet exempelvis kan betona prioriteringen av vissa åtgärder och göra en uppföljning av dem. Studenterna verkar uppleva en varierande grad av delaktighet i systemet, framför allt i tillgången till resultatet från processerna. Det är också oklart i vilken grad samtliga lärare involveras i utvecklingsarbetet. Ett utvecklingsområde är därför att lärosätet i ännu högre grad säkerställer att kvalitetssystemet når ut till alla lärare och studenter.

Bedömaregruppen anser sammanfattningsvis att kvalitetssystemet är ändamålsenligt och uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna, eftersom det ställer tydliga krav på kontinuerlig och periodisk uppföljning, inkluderar beslutande organ på fakultetsnivå enligt lärosätets delegationsordning och arbetsordning, samt bidrar till utveckling av verksamheten genom kvalitetsdialoger och avstämningar på relevanta nivåer. Kvalitetssystemet relaterar även till de övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Lärosätet har en gemensam kvalitetspolicy, *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning*, som beskriver de tre processerna i kvalitetssystemet med ansvarsfördelning mellan institutionerna, fakulteterna och universitetsledningen. Kvalitetspolicyen är offentlig och fastställd av rektor. I den aktuella policyen är åtgärder och uppföljning av process 1 och 2 delegerat till fakulteterna och institutionerna. Som ett stöd för fakulteter och institutioner i det kontinuerliga uppföljnings- och utvecklingsarbetet (process 1) finns *Verktyg för inventering och utveckling av utbildningskvalitet* och *Verktyg för inventering och utveckling av forskarutbildningskvalitet*. De finns tillsammans med kvalitetspolicyen publicerade på lärosätets webbplats. Där finns även *Vägledning för utbildningsutvärdering med extern bedömning* och *Vägledning för forskarutbildningsutvärdering med extern bedömning*.

Av platsbesöken framgick att policyen är omsatt i konkreta aktiviteter på de tre ledningsnivåerna. Bedömaregruppen intryck är att processen med utbildningsutvärderingar med extern bedömning fungerar mer likartat på fakulteterna och institutionerna än processen som är knuten till kursvärderingarna. Det beror troligen på att policyen definierar åtta bedömningsområden som ska utvärderas i utbildningsutvärderingarna med extern bedömning. För processer som är knutna till kursvärderingar har lärosätet utvecklat ett styrdokument, som nyligen har reviderats. Platsbesöken visade att det nya formatet inte helt har fått fotfäste i organisationen. Studenterna upplever ibland en

bristfällig återkoppling på resultaten av utvärderingen som de har deltagit i och konkret uppföljning av framför allt process 1, vilket även framgår av lärosätets egen självvärdering. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att värdera och detaljbeskriva processerna i policyn ytterligare, för att säkerställa att väsentliga delar följs upp, särskilt i den lokala kontinuerliga uppföljningen (process 1). Rektorns beslut från november 2020 om ett reviderat styrdokument för kursvärdering framstår som en viktig reaktion, och tyder på att kvalitetssystemet fångar upp behov av ändringar på ett tillfredsställande sätt anser bedömargruppen.

Utbytet av erfarenheter betonas i systemet och platsbesöken visade att det sker på alla nivåer i organisationen samt att praxis ändras och utvecklas som en följd av det. Systemet skulle enligt bedömargruppen ändå tjäna på en tydligare uppdragsbeskrivning för rollerna som prefekt och viceprefekt för utbildning, eftersom platsbesöken visade att uppföljningen varierar stort, särskilt mellan institutionerna.

Ledningen på alla nivåer visade tydligt förståelse och engagemang för policyns strategiska utvecklingsfunktion. Det är mindre tydligt vilken roll styrelsen har i det strategiska uppföljningsarbetet, och bedömargruppen menar att kvalitetssystemet skulle tjäna på att tydliggöra styrelsens roll. Bedömargruppen noterar att många omfattande och viktiga beslut fattas av rektor och inte av styrelsen. En stark förankring av beslut i styrelsen kan stärka signalen ut i organisationen och i nästa steg resurstilldelningen för att säkerställa prioritering och uppföljning av åtgärderna.

Sammanfattningsvis är bedömargruppens övergripande intryck att lärosätet har en tydlig kvalitetspolicy, som betonar både säkerställande och utveckling av utbildningskvaliteten. Det verkar finnas en god koppling mellan de tre processerna i kvalitetspolicyn. Bedömargruppen noterar även att lärosätet betonar värdet av en strategisk uppföljning av kvalitetspolicyn.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att lärosätet har en övergripande och tydlig beskrivning av ansvarsfördelningen som är reglerad i lärosätets arbetsordning, *Arbetsordning vid Göteborgs universitet*, och i lärosätets delegationsordning, *Delegationsordning vid Göteborgs universitet*. Genom dem framgår det att rektor följer upp fakulteternas kvalitetsarbete i verksamhetsdialogerna. Utbildningsnämnden (UN), som är ett beredande och rådgivande organ till rektor, leds av vicerektor för utbildning. UN ansvarar för att utveckla universitetsgemensamma ramar för utbildning, samt initiera och stödja åtgärder som syftar till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av universitetets utbildningar. Fakultetsstyrelserna har det formella kvalitetssäkrings- och kvalitetsutvecklingsansvaret för utbildningsverksamheten på den enskilda fakulteten, vilket är reglerat i universitetets arbetsordning.

Av de skriftliga underlagen och platsbesöken framgår att etableringen av mål och arbetsprocesser för lokal kontinuerlig uppföljning, enligt process 1, och utbildningsutvärdering med extern bedömning, benämnd process 2, är delegerat till dekanen vid fakultetsstyrelsen. Dekanen delegerar i hög utsträckning det ansvaret vidare till prefekten.

Enligt självvärderingen är prefektens ansvar att leda "det dagliga övergripande arbetet och ansvara för

verksamheten vid institutionen och för att främja institutionens utveckling. Prefekten ansvarar också för att universitets- och fakultetsgemensamma beslut, regler och policyer följs inom institutionen." Utöver den beskrivningen är prefektens roll otillräckligt beskriven, menar bedömargruppen, medan studentkåren framhåller att ansvarsfördelningens ändamålsenlighet kan utvecklas.

Av platsbesöken kunde bedömargruppen utläsa att det råder ganska stora variationer både mellan fakulteterna och mellan institutionerna när det gäller rollfördelning och hur funktioner benämns. Detta behöver inte vara ett problem i sig, men det skulle kunna bidra till större transparens och effektivitet om prefektens och viceprefektens roller och uppdrag var beskrivna mer detaljerat, menar bedömargruppen. Även om det existerar en tydlig delegationsordning, anser bedömargruppen att lärosätet bör utarbeta en tydligare beskrivning av det förväntade uppföljningsarbetet på institutionsnivå för att säkerställa att delegationsfullmakten fungerar ändamålsenligt.

Protokoll och annan skriftlig dokumentation samt platsbesöken visar att prefekterna och viceprefekterna tolkar och utför sitt uppdrag något olika, och att det kan förklaras av olikheter mellan institutionerna i kultur och tradition. Även om utvecklingsarbetet alltid måste ta sin utgångspunkt i den rådande kulturen, kan det också enligt bedömargruppen bidra till att skapa stora skillnader i uppföljningen av utmaningar som rör kvalitet inom och mellan fakulteterna. Bedömargruppen noterade främst två områden som visade särskilt stor variation mellan institutionerna och fakulteterna:

- Några institutioner har klara förväntningar och en tydlig uppföljning av lärarnas pedagogiska kompetensutveckling, medan andra institutioner uttryckte att det var upp till lärarna själva att välja om de ville genomföra pedagogisk kompetensutveckling utöver den grundläggande utbildningen i högskolepedagogik (se bedömningsområde 2).
- Det verkade vara stor variation i hur mycket det förväntades alternativt ställdes obligatoriska krav på att lärarna skulle delta i möten som diskuterade uppföljningen av kurs- och programutvärderingar samt seminarier om utvecklingen av utbildningskvaliteten.

Bedömargruppen anser därför att följande två frågor har relevans för utvecklingsarbetet: På vilka grunder och med vilka processer känner sig ledningen och dekanen trygga med att allt följs upp? Hur ser ansvaret ut i förhållande till befogenheter?

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att kvalitetssystemet har en tydlig ansvarsfördelning med delegationsfullmakt till fakulteterna, som i sin tur delegerar till institutionen att följa upp kvalitetsarbetet. Systemet bidrar till ett stort engagemang för uppföljning hos alla som har ett identifierat ansvar och fungerar därmed ändamålsenligt enligt bedömargruppen.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår det att systemet beskriver tydliga förväntningar på att både studenter, doktorander, lärare och övrig personal ska delta i processerna för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring. Det gäller både genom informella forum, som seminarier och möten, genom representation i råd och kommittéer, samt framför allt i processerna för utbildningsutvärdering. Dokumentation från fördjupningsspåren och information från platsbesöken visar att det existerar en rad nätverk och arenor för lärare när det gäller kvalitetsutveckling både för individerna och hela

gruppen. Platsbesöken visade också tydligt för bedömargruppen att det finns en levande utvecklingskultur på alla nivåer i organisationen som lärare kan delta i. Dekanerna och prefekterna var särskilt uppmärksamma på att lärarna blev engagerade i utvecklingsarbetet. Samtliga institutioner som bedömargruppen träffade under platsbesöken bjöd in lärarna minst en gång i halvåret för att diskutera utbildningskvalitet eller erbjuda kompetensutveckling genom att låta resurspersoner från enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) delta i seminariet. Ett annat exempel som framkom vid platsbesöken var att lärarlag från fakulteten eller institutionen själva kontakter PIL.

Utifrån iakttagelserna under platsbesöken anser bedömargruppen att deltagandet i nätverk och utvecklingsprocesser inom och mellan fakulteter i hög grad förutsätter initiativ från den enskilda läraren. Några institutioner kräver att lärarna deltar i möten som diskuterar utvecklingen av utbildningskvaliteten, medan andra inte gör det. En sådan variation i praxis ger en hög grad av olikhet i uppföljningen av kvalitetsarbetet vid institutioner och fakulteter. På det området vill bedömargruppen uppmana lärosätet att värdera processer som säkerställer en mer systematisk uppföljning i kompetenspolicy och utvecklingsarbete (se även bedömningsområde 2). I det arbetet är medarbetarsamtal en relevant metod. Bedömargruppen vill framhålla att en mer systematisk inkludering av lärare i kvalitetsutvecklingsarbetet kan stimuleras genom erfarenhetsutbyte om tillvägagångssätt vid de olika institutionerna och fakulteterna, samt en tydligare kompetenspolicy för den enskilda läraren.

Det är bedömargruppens intryck från platsbesöken och studentinlagorna att studenterna vill integreras tydligare i utvecklingsarbetet på kursnivå. Här verkar det vara en skillnad mellan studenternas roller i råd och kommittéer, där studenterna blir inkluderade och lyssnade till, och inkluderingen av den enskilda studentens röst som kommer fram i kursvärderingar och som bekräftas i samband med återkopplingen till studenterna. Bedömargruppens intryck från studentinlagor och platsbesök är att det finns vissa brister i återkopplingen och uppföljningen av utvärderingar på kursnivå under tiden som studenterna genomför en kurs. Bedömargruppen anser därför att det är ett utvecklingsområde att följa upp kursvärderingarna mer systematiskt. Särskilt vill bedömargruppen framhålla betydelsen av systematik i hur kursvärderingarna följs upp, både genom direkt återkoppling till studenterna som har deltagit i kursvärderingen och till studenterna som går kursen nästföljande termin, se bedömningsgrund 3.6. Genom att utveckla systematiken i återkopplingen av resultat till studenterna och genom detta uppfylla studenternas möjlighet till delaktighet, främjar lärosätet också den delen som handlar om studenternas deltagande i kursvärderingarna, se bedömningsgrund 5.1. Rektors beslut från november 2020 om att revidera arbetet med kursvärderingarna är i linje med de utmaningar som bedömargruppen har observerat.

Situationen för doktoranderna anser bedömargruppen är mer oklar. Precis som för studenterna kan det uppfattas som att doktorandperspektivet bäst tas tillvara genom råd och kommittéer, medan det varierar på individ- och gruppnivå. Särskilt visar studentkårens utvärderingar att doktoranderna upplever en stressad arbetssituation och en arbetsmiljö som inte inkluderar dem tillräckligt. Här vill bedömargruppen uppmana lärosätet att i högre grad utreda och beskriva behoven av uppföljning för att ytterligare främja doktorandernas arbetsmiljö.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att det för både lärare, doktorander och studenter finns goda möjligheter att delta i systematiska processer genom dialogerna i råd och kommittéer. För lärare finns flera arenor för nätverk och utbyte av erfarenheter att delta i, under förutsättning att den enskilda läraren själv tar initiativ till att delta.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att lärosätet har en systematisk uppföljning av kvalitetsutvecklingen genom målformuleringar och strategier som ska konkretiseras i handlings- och verksamhetsplaner på universitets- och fakultetsnivå (från och med 2021 som treåriga verksamhetsstrategier och årliga verksamhetsplaner). Fakulteterna skriver varje år en kvalitetsrapport som behandlas i fakultetsstyrelsen och följs upp i verksamhetsdialogen med rektor. Lärosätet beskriver också att kvalitetsutskottet hanterar utbildningsutvärderingarna med extern bedömning och fakulteternas efterföljande åtgärdsplaner. På universitetsnivå utvecklas kvalitetspolicyn löpande utifrån information om resultatet från de olika processerna och dialogerna. Kvalitetsutskottet genomför intervjuer med externa bedömare och studenter som har deltagit i utbildningsutvärdering med extern bedömning, för att lära av deras perspektiv och värderingar. Självvärderingen hänvisar också till systematisk uppföljning av det delegerade fakultetsansvaret, där lärosätet genomförde två cykler av fakultetsutvärderingar under perioden 2005–2010 samt perioden 2013–2016 vid samtliga åtta fakulteter samt för lärarutbildningen, universitetsbiblioteket och den gemensamma förvaltningen. Utifrån resultaten och det nya nationella kvalitetssäkringssystemet har rektor föreslagit ändringar i den reviderade kvalitetspolicyn från 2016.

Av fördjupningsspårens dokumentation och självvärderingen framgår att åtgärdsplanerna efter utbildningsutvärderingarna med extern bedömning behandlas både på fakultetsnivå och i kvalitetsutskottet, med gemensamt erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna. Dokumenten som bedömargruppen har tagit del av visar en hög grad av systematik genom analyser, identifiering av åtgärder och placering av ansvar för uppföljning. Bedömargruppen noterar det systematiska uppföljningsarbetet genom handlings- och verksamhetsplaner på institutions- och fakultetsnivå. Av dokumentationen och självvärderingen framgår att det på fakultetsnivå också rapporteras via åtgärdsplanerna till fakultetsstyrelsen. Platsbesöken visade dock att olika och oklar uppföljning överförs i rapporteringen året därpå. Det framstår oklart för bedömargruppen hur många uppföljningsplaner som den enskilda institutionen respektive fakulteten ska hantera, och om det är praktiskt med så detaljerade rutiner för rapportering uppåt i systemet. Bedömargruppen uppfattar utformningen och uppföljningen av åtgärder som systematisk och grundlig, men vill samtidigt uttrycka en oro om att rapporteringsformatet kan leda till en rapport- och åtgärdströtthet. Bedömargruppen hyser en farhåga att det läggs för mycket tid på rapportering på bekostnad av att genomföra åtgärder. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att jämföra den nuvarande resursanvändningen för rapportering med resursanvändningen och resursbehovet för att genomföra åtgärder för att eventuellt överväga en enklare åtgärdsrapportering.

Sammanfattningsvis vill bedömargruppen framhålla att lärosätet har en systematisk och omfattande uppföljning av utvärderingarnas resultat i åtgärdsplaner och en tydlig placering av ansvar för uppföljning och åtgärder. Processen utgör stommen i lärosätets kvalitetssäkringssystem och fakulteterna tar varje år fram handlingsplaner som de rapporterar till universitetsledningen. De skriftliga handlingsplanerna och rapporteringen om dem får stöd av dialogmöten på alla nivåer i

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

organisationen, vilket bedömargruppen ser som stöd för att resultat och slutsatser tas tillvara på ett systematiskt sätt i kvalitetssystemet.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Uppfylld

Lärosätet har en webbplats där man publicerar resultat från utvärderingar tillsammans med policydokument. Fakulteterna har också egna webbsidor där resultaten från utbildningsutvärderingar med extern bedömning publiceras. Bedömargruppen har intrycket att webbplatsen inte är en tillfredsställande kanal för att kommunicera resultatet från kurs- och programvärderingar till studenter och lärare. Av självvärderingen framgår att lärosätet är uppmärksam på att man inte levde upp till en tydlig målformulering när det gäller att kommunicera resultat från kursvärderingar tillbaka till studenterna. Rektor beslutade därför om reviderade regler gällande bland annat kommunikationen av kursvärderingar i november 2020. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt initiativ från rektor.

Informationen kommuniceras däremot systematiskt till relevanta råd och kommittéer för diskussion och uppföljning på alla nivåer vid universitetet (institutions-, fakultets- och lärosätetsnivå). Styrdokument och protokoll från möten i beredande och beslutande organ finns tillgängliga för intressenterna på webbplatsen. Kvalitetssystemet har avslöjat utmaningar med kommunikationen av utvärderingsresultat till studenterna och kanske även till lärarna. Rektors fullmakt att ta initiativ till viktiga åtgärder är en bra metod för att möta utmaningarna. Styrelsen informeras också om de övergripande resultaten. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att i det fortsatta utvecklingsarbetet av att kommunicera utvärderingsresultat inkludera nuvarande studenter, anställda, framtida studenter och andra intressenter, och ser en intressentanalys som ett möjligt och användbart verktyg i det arbetet. Bedömargruppen ser positivt på det projekt som rektor startade i november 2020 och som kan inkludera metoder för att ytterligare nå ut till studenter och lärare med den information som kommer fram av kvalitetssystemet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet trots det angivna utvecklingsområdet säkerställer att informationen som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

De samlade underlagen bekräftar för bedömargruppen att utbildningsutvärderingarna med extern bedömning granskar lärarnas vetenskapliga och konstnärliga kompetens samt förankring i forskning. Utbildningarnas innehåll och förutsättningar genomlysas alltså utförligt i relation till lärarnas ämnesmässiga kompetens. Lärarnas formella högskolepedagogiska kompetens uppmärksammas i handläggningsordningar för att inrätta nya utbildningar och inom ramen för lokal kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningar, där behov av ett mer tematiskt eller riktat

kompetensutvecklingsbehov identifieras.

Vidare framgår av de samlade underlagen hur det vid varje institution finns utbildningsansvariga, med ansvar för att skapa miljöer och forum som gynnar högskolepedagogiskt utvecklingsarbete. De ska även engagera medarbetare att delta i diskussioner och erfarenhetsutbyte inom lärarkollegiet. Den gemensamma kunskapsinfrastrukturen i enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) erbjuder goda förutsättningar för den undervisande personalens pedagogiska kompetensutveckling på kort och lång sikt. Bedömargruppen vill särskilt framhålla möjligheten till att meritera sig till excellent lärare som ett gott exempel på en process som uppmärksammar den enskilda lärarens kompetensutveckling och gynnar högskolepedagogiskt utvecklingsarbete.

Bedömargruppen finner utifrån de samlade underlagen stöd för att lärosätet i sitt kvalitetsarbete säkerställer att det finns förutsättningar för utbildningarnas genomförande och studenternas och doktorandernas lärande. Lärosätet följer upp, genomför åtgärder och utvecklar systematiska förutsättningar. Bedömargruppen konstaterar samtidigt att lärosätets kvalitetssystem har identifierat studenternas arbetsmiljö som ett utvecklingsområde. Det finns en studiesocial arbetsgrupp som rektor har inrättat, med uppdrag att samordna insatser för studenthälsa och utveckla kartläggningar av studenternas arbetsmiljö, samt organisera och följa upp utbildningen av studentrepresentanter. Vid platsbesöket framgick det för bedömargruppen att det finns behov av att ytterligare utveckla systematiken för kartläggningen av studenternas och doktorandernas arbetsmiljö, en fråga som blivit allt viktigare under pandemin.

Det är bedömargruppens uppfattning att lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander får goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. För doktorandernas del har lärosätets webbaserade system för individuella studieplaner förbättrat doktorandernas förutsättningar att genomföra utbildningen inom den planerade tiden, anser bedömargruppen.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor:

- Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar genomför lärosätet åtgärder för att följa upp, åtgärda och utveckla systematiska förutsättningar för utbildningarnas genomförande och studenternas lärande.
- Genom lärosätets arbete och uppföljning inom ramen för kvalitetspolicyens process 1 (lokal kontinuerlig uppföljning) och process 2 (periodisk utbildningsutvärdering med extern bedömning) uppmärksammas återkommande om den existerande vetenskapliga/konstnärliga, pedagogiska och professionsanknutna kompetensen behöver förstärkas.
- Lärosätet har en ändamålsenlig gemensam kunskapsinfrastruktur i form av exempelvis PIL och erbjuder goda förutsättningar för den undervisande personalens kompetensutveckling på kort och lång sikt.
- Bedömargruppen vill särskilt framhålla möjligheten att meritera sig till excellent lärare och anser att det är ett gott exempel på en stimulerande åtgärd där den enskilda lärarens kompetensutveckling erkänns på ett sätt som gynnar det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver förbättra systematiken för hur den tillgängliga tiden för forskning och kompetensutveckling används av undervisande personal, för att utveckla den pedagogiska och

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

ämnesmässiga kompetensen och säkerställa framtida kompetensbehov.

Bedömargruppen vill uppmuntra lärosätet att ytterligare utveckla systematiken för kartläggningen av studenternas och doktorandernas arbetsmiljö.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Uppfylld

Lärosätet redogör i självvärderingen att det formella ansvaret för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling för utbildningsverksamheten ligger på fakultetsstyrelserna, vilket regleras i lärosätets arbetsordning. I planeringen inför inrättandet av nya utbildningar eller forskarutbildningar inventerar fakultetsstyrelsen enligt handläggningsordningar för inrättande av ny utbildning eller forskarutbildning tillgången på och behovet av lärare, doktorander och annan personal som behövs i utbildningen. Lärarnas vetenskapliga eller konstnärliga meritering, högskolepedagogiska kompetens och forskningsprofil i relation till utbildningens innehåll bedöms av fakultetsstyrelsen och är underlag för det samråd som sker i utbildningsnämnden (UN). När nya forskarutbildningsämnen ska inrättas kontrolleras även tillgången till disputerade handledare med docent- och professorskompetens och vilka av dem som har genomgått handledarutbildning, eftersom minst en av handledarna måste uppfylla dessa krav. Bedömargruppen noterar, utifrån både skriftligt underlag och platsbesök, att en hög andel bedömarutlåtanden från utbildningsutvärderingarna med extern bedömning framhåller lärarnas vetenskapliga eller konstnärliga kompetens och förankring i forskning som styrkor. Bedömargruppen anser att utbildningarnas innehåll och förutsättningar genomlysas tillfredsställande i relation till lärarnas ämnesmässiga kompetens.

Platsbesöken bekräftade för bedömargruppen att den gemensamma kunskapsinfrastrukturen enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) erbjuder goda förutsättningar för den undervisande personalens pedagogiska kompetensutveckling på både kort och lång sikt. Vid platsbesöken framkom även att PIL kan erbjuda kurser med utgångspunkt i behov som har uppmärksammats i samband med kursvärderingar och utbildningsutvärdering med extern bedömning.

Vid platsbesöken förtydligades institutionernas arbete med kompetensförsörjningsplanerna och arbetet inom lärosätets lärarförslagsnämnder, vilket bekräftade för bedömargruppen att lärosätet systematiskt arbetar med att säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att alla lärare vid universitetet har rätt att ägna minst 10 procent av arbetstiden åt forskning och kompetensutveckling inom det egna ämnesområdet eller annan kompetensutveckling av betydelse för arbetet. Bedömargruppen noterade vid platsbesöken att inriktningen på eller valet av kompetensutveckling i många fall avgjordes av lärarna själva, utifrån meriteringskraven om exempelvis genomförda kurser i högskolepedagogik. Bedömargruppen vill därför framhålla att lärosätet kan behöva utveckla systematiken för hur utbildningarnas identifierade behov av kompetens ytterligare kan styra innehållet i den tillgängliga kompetensutvecklingstiden, för att främja att utbildningarnas behov tillgodoses. Kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsplanerna och uppföljningen av dem är därför ett utvecklingsområde, menar bedömargruppen.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet utvärderar och säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Av självvärderingen och andra underlag framgår att det är prefekten vid institutionen som ansvarar för förutsättningarna så att lärare får möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling. Vid varje institution finns även en utbildningsansvarig som förväntas skapa miljöer och forum som gynnar högskolepedagogiskt utvecklingsarbete, där medarbetare deltar i diskussioner och erfarenhetsutbyte. Bedömargruppen befarade inledningsvis att det ansvar som läggs på prefekten i kvalitetssystemet är väl omfattande för att vara ändamålsenligt. Platsbesöken klargjorde för bedömargruppen prefektens roll i kvalitetssystemet när det gäller rapportering till dekanen samt återkopplingen till anställda och studenter. Platsbesöken bekräftade också att en del av arbetet delegeras till viceprefekt eller motsvarande. Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer att den undervisande personalens möjligheter att utveckla sin kompetens följs upp inom fakultetens institutioner, men platsbesöken visade att det är stora variationer inom och mellan fakulteterna på hur systematisk uppföljningen av genomförd kompetensutveckling är.

Lärosätet redovisar i självvärderingen att det finns en gemensam kunskapsinfrastruktur och främjande miljöer, som universitetsbiblioteket (UB) och enheten för pedagogisk utveckling och digitalt lärande (PIL). De erbjuder enligt lärosätet goda förutsättningar för den undervisande personalens kompetensutveckling på kort och lång sikt. Under åren har universitetsbiblioteket förändrats för att bättre kunna tillgodose behoven av digitalt tillgängligt material, vilket lärosätet framhåller har betydelse för undervisande lärares kompetensutveckling. Bedömargruppen anser sammantaget utifrån skriftligt underlag och platsbesök att lärosätet tillhandahåller en främjande miljö för systematisk kompetensutveckling.

Självvärderingen beskriver att behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning om tio veckor är ett minimikrav för lärare. Lärare som har högskolepedagogisk utbildning från andra lärosäten eller skaffade sig utbildningen för länge sedan, alternativt har högskolepedagogisk kompetens på annat sätt, kan ansöka om att få dessa meriter prövade och erkända. Av studieplaner på forskarnivå från olika fakulteter framgår att det för doktorander är obligatoriskt att läsa 5 högskolepoäng högskolepedagogik. Internutbildningar erbjuds i form av tre obligatoriska kurser. Dessutom finns en kurs som ger behörighet att handleda doktorander samt en påbyggnadskurs för erfarna handledare med syfte att stimulera erfarenhetsutbyte kring rollen som handledare. Kurserna organiseras och genomförs av PIL, som också erbjuder andra kurser om till exempel bedömning och examination samt digitala undervisningsformer. I samband med platsbesöken fick bedömargruppen intrycket att kurserna blivit allt mer utnyttjade av den undervisande personalen, eftersom de i högre grad skräddarsys efter identifierade behov. Vid rektors verksamhetsdialoger med fakultetsledningarna har statistik om den formella högskolepedagogiska kompetensen återkommande uppmärksammats för att stimulera till ytterligare åtgärder, och vid utnämning till professor säkerställer rektor att kravet på formell högskolepedagogisk utbildning är uppfyllt.

Bedömargruppen vill särskilt framhålla möjligheten att meritera sig till excellent lärare. Prövningen regleras i lärosätets *Ordning för prövning av excellent lärare vid Göteborgs universitet* och i handläggningsordningar på fakultetsnivå. Bedömargruppen anser att möjligheten är ett gott exempel på en stimulerande åtgärd där den enskilda lärarens kompetensutveckling erkänns, vilket också gynnar det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet. Lärosätet anger att excellenta lärare ofta används inom fakulteterna i utvecklingsprojekt och som kollegialt stöd, vilket bekräftades för bedömargruppen vid platsbesöken.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att alla lärare vid universitetet har rätt att ägna minst 10 procent av arbetstiden åt forskning eller kompetensutveckling inom det egna ämnesområdet eller annan kompetensutveckling av vikt för arbetet. Hur den tiden ska disponeras påverkas av övergripande kompetensbehov som har identifierats vid institutionerna i uppföljningsarbetet av utbildningarna. Utifrån platsbesök och skriftliga underlag som rör lärosätets gemensamma eller institutionernas riktlinjer för medarbetar- och utvecklingssamtal samt lönekriterier, framkom att dialogen om hur den tiden ska disponeras förs i samband med utvecklingssamtal. Lärosätet påpekar i självvärderingen att ämnesmässig kompetensutveckling på individuell nivå är en stark drivkraft som gynnas av tydliga beföringsvägar. Det framkom tydligt för bedömargruppen vid platsbesöken att meriteringskraven för beföring har bidragit till ett ökat intresse för de obligatoriska pedagogiska kurserna. Bedömargruppen noterade då också att inriktningen på kompetensutvecklingen ofta avgörs av lärarna själva, utifrån meriteringskraven om exempelvis genomförda kurser i högskolepedagogik, se bedömningsgrund 1.3. Bedömargruppen menar att systematiken för hur den undervisande personalen använder sin tid för kompetensutveckling kan förbättras och anser att planerna för kompetensförsörjning och kompetensutveckling samt uppföljningen av dem är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet erbjuder en miljö som genom olika rutiner och processer ger undervisande personal möjlighet att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt och möjlighet till kompetensutveckling. Genom rutiner och processer i lokal kontinuerlig uppföljning och utbildningsutvärdering med extern bedömning utvecklas förutsättningarna för den undervisande personalens pedagogiska och vetenskapliga kompetens samt ämneskompetens.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Lärosätet redogör i självvärderingen för flera system och plattformar som ger stöd i infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Vid platsbesöken nämndes exempel som rörde lärplattformen Canvas, som utnyttjas för information och kommunikation för all utbildning vid lärosätet och som under det senaste året har spelat en större roll i samband med distansundervisningen. Andra exempel som togs upp var Studentportalen på lärosätets webbplats och Doktorandportalen som hänvisar till lärosätets gemensamma kurskatalog för forskarutbildningskurser, FUBAS. Platsbesöken och de skriftliga underlag som bedömargruppen har tagit del av bekräftar att infrastruktur, studentstöd och lärarresurser omfattas av de kontinuerliga och periodiska granskningarna som genomförs inom ramen för lärosätets kvalitetssystem.

Lärosätet beskriver hur studie- och lärmiljöerna vid lärosätet har präglats av fysiska rum för lärande

som har begränsat valet av undervisningsformer. Den digitala utvecklingen samt om- och nybyggnationer har förändrat förutsättningarna. På grund av lärosätets breda utbildningsutbud finns en rad olika specialiserade lokaler, som laboratorier, verkstäder, ateljéer, arkeologiska utgrävningar, fältstationer, marina forskningsfartyg, teatrar och botaniska trädgårdar. Av självvärderingen framgår att utbildningsnämnden (UN) initierade en studie där enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) kartlade förutsättningar och framtida behov som sammanfattades i rapporten *Studie- och lärmiljöer vid Göteborgs universitet*. PIL har i uppdrag att fortsatt bevaka dessa frågor, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Lärosätet framhåller universitetsbibliotekets centrala roll med en infrastruktur för stöd till studenterna i deras lärande. Här finns kurslitteratur och databaser samt tillgång till undervisning i informationssökning. Universitetsbiblioteket ger utbildningar anpassade till olika utbildningars innehåll. Det finns utbildningsmoduler i Canvas och vid flera fakulteter ingår dessa i obligatoriska kurser på forskarnivå och som strimmar i utbildningsprogram. Universitetsbiblioteket erbjuder också studenterna olika studie- och lärmiljöer, vilket bidrar till en ändamålsenlig infrastruktur menar bedömargruppen.

Vid platsbesöken framkom att rektor har inrättat en studiesocial arbetsgrupp som har i uppdrag att samordna insatser för studenthälsa och arbetsmiljö för studenter, samordna och utveckla kartläggningar av studenternas arbetsmiljö, analysera rapporter samt organisera och följa upp utbildning av studentrepresentanter. Bedömargruppen anser efter platsbesöken att det finns behov av att lärosätet fortsätter att utveckla systematiken för uppföljningar och åtgärder för att ytterligare uppmärksamma och främja studenternas och doktorandernas arbetsmiljö. Frågan har under pandemin uppmärksammats av både lärosätets personal, studenter samt doktorander, och blivit allt viktigare menar bedömargruppen. Bedömargruppen anser att det finns utvecklingspotential för lärosätet att stärka och synliggöra kopplingarna med hur studenthälsa inkluderas i kvalitetssystemet för att utveckla studentstödet ytterligare till förmån för studenternas och doktorandernas lärande.

Sammanfattningsvis säkerställer lärosätet trots angivna utvecklingsområden att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att lärosätesförvaltningens ekonomienhet tar fram underlag om exempelvis söktryck och genomströmning, som sedan kommuniceras inom lärosätet. Underlagen tas upp vid rektorns ledningsråd och i verksamhetsdialogerna. I samband med en ny form av dialog, med fokus på respektive fakultets utbildningsutbud, finns också tid att fördjupa diskussionen om söktryck och genomströmning vid lärosätet.

I utbildningsutvärderingarna med extern bedömning fångas styrkor och svagheter i studenternas studie- och lärmiljöer upp, anser bedömargruppen, utifrån flera exempel vid platsbesöken och dokumentationen som rör process 2. Tydlig och ändamålsenlig information till studenter är ett återkommande uppmärksammat förbättringsbehov som har resulterat i genomförda åtgärder för att förbättra kvaliteten i kursguiderna. Ett annat exempel är återkommande förbättringsbehov som

handlar om transparent informationsspridning via lärosätets webbplats. Vid platsbesöken framkom för bedömargruppen exempelvis behovet av ett utökat stöd i akademiskt skrivande till studenter, samt att det behövs mer systematisk uppföljning och analys av orsakerna till studenters avhopp.

Både från självvärderingen och platsbesöken får bedömargruppen intrycket att lärosätets webbaserade system för individuella studieplaner (ISP) ger handledare och doktorander god möjlighet att följa progressionen i utbildningen och planera in vilka aktiviteter som behöver göras för att doktoranden ska kunna slutföra sin utbildning inom den planerade studietiden. Ett exempel som underlättar för parterna är att handledaren får påminnelser i systemet om aktiviteterna i doktorandens utbildning och uppföljning. Där kan handledaren och examinatorn följa doktorandernas progression genom planering och uppföljning av halvtids- och slutseminarier. Platsbesöken bekräftade för bedömargruppen att ISP-systemet bidrar till doktorandernas förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Systemet har förenklat och förbättrat förutsättningarna för att båda parter kan fullfölja sina respektive uppdrag, konstaterar bedömargruppen.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander får goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och etablerade ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar på alla nivåer. Det framstår för bedömargruppen som att det finns en balans mellan de decentraliserade delarna och de centraliserade delarna, även om det finns en viss variation i kvalitetssystemets detaljer mellan lärosätets fakulteter och institutioner. Utbildningarna utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna. Lärosätet säkerställer också att utbildningarna utformas och genomförs utifrån konstruktiv länkning på ett adekvat sätt. Utifrån kontinuerliga uppföljningar och regelbundna granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra utbildningarna. Lärosätet bedöms säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning, även om det finns en viss variation mellan institutionerna och därför kan sambandet ytterligare stärkas, menar bedömargruppen. Lärosätet bedöms säkerställa att granskningsresultat publiceras men däremot inte att de når ut till studenterna med information om resultat och uppföljning av kursvärderingar eller med information om åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Det är också oklart i vilken grad den enskilda läraren i ett ämne får direkt information om resultat och ingår i uppföljningen av dem och av dessa anledningar bedöms bedömningsgrund 3.6 som inte uppfyllt.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att kontinuerligt bevaka och utveckla gränsytan mellan den centrala och den lokala decentraliserade delen av kvalitetssystemet, för att säkerställa lärande och erfarenhetsutbyte mellan de olika delarna av organisationen så att informationen som kvalitetssystemet genererar sprids inom lärosätets alla delar. Det gäller både de resultat och åtgärdsplaner som beslutas som resultat av utvärderingarna och uppföljningarna av åtgärdsplanerna.

Bedömargruppen identifierar därmed ett utvecklingsområde för lärosätet som handlar om att öka precisionen i hur resultaten från kvalitetssystemet sprids och hur information om åtgärder och uppföljningar sprids i organisationen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att använda sig av verktyg som exempelvis en intressentanalys, som kan vara användbar för att identifiera organisationens olika grupper av mottagare av information och samtidigt uppmärksamma former för informationsdelningssystem som kan anpassas till respektive mottagargrups behov, förutsättningar och syften.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor:

- Lärosätet har en samlad beskrivning av kvalitetssystemets delar och syfte samt övergripande riktlinjer i *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling*. Utöver detta finns det specifika riktlinjer för grundutbildningen i *Vägledning för utbildningsutvärdering med extern bedömning* samt för forskarutbildningen i *Vägledning för forskarutbildningsutvärdering med extern bedömning*, vilket gör dem lättillgängliga.
- Lärosätet har ett väl utvecklat system och arbetssätt i form av examensmålmatriser, för att säkerställa att utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå utformas med tydlig koppling till mål på alla nivåer och att dessa mål examineras.
- Lärosätet integrerar åtgärderna från kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar i den operativa verksamheten genom att de införs som en del av de handlings- och verksamhetsplaner som man arbetar med och blir del av den löpande verksamheten.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområden:

- Lärosätet rekommenderas att arbeta för att ytterligare förbättra systematiken för sambandet mellan forskning och utbildning i verksamheten, för att skapa en balanserad interaktion och synergier mellan dessa till nytta för både utbildning och forskning.
- Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att tydligare identifiera och utveckla gränssytorna mellan de centraliserade och decentraliserade delarna av kvalitetssystemet för att dra nytta av det centrala stödet i kvalitetssystemet på institutions- och ämnesnivå.
- Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över hur reglerna för studenternas deltagande i utbildningsutvärdering med extern bedömning tolkas för att säkerställa att lika möjligheter råder för studentinflytandet vid olika institutioner och fakulteter.
- Lärosätet uppmuntras att utveckla arbetet med hur man kommunicerar resultat från granskningar och utvärderingar, det vill säga den information som genereras av kvalitetssystemet, så att det blir ändamålsenligt och lättillgängligt för både potentiella studenter och allmänhet. Det gäller både resultatet från lokal kontinuerlig uppföljning (process 1), utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2) samt uppföljningen av dem.
- Lärosätet rekommenderas att på ett mer ändamålsenligt sätt förmedla även åtgärderna som planeras eller genomförs som en följd av kvalitetssystemets resultat.
- Bedömargruppen anser att det är av största vikt att lärosätet fortsätter det påbörjade arbetet med att utveckla system för kursvärderingar och i högre grad analyserar hur resultaten från dessa kommuniceras.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19*Uppfylld*

Lärosätet är en stor enhet med omfattande verksamhet som bedrivs vid 8 fakulteter och totalt 38 institutioner där några delar har en viss grad av autonomi. Lärosätets överordnade organ för kvalitetssäkring av utbildning är den lärosätetsgemensamma utbildningsnämnden (UN) som under sig har ett kvalitetsutskott (KU) som ansvarar för kvalitetssystemet och ett forskarutbildningsutskott som arbetar med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskarutbildning. Av självvärderingen och platsbesöken framgår att KU får uppföljningsrapporterna som genererats av kvalitetssystemets lokala kontinuerliga uppföljningar (process 1) efter att den berörda fakultetsstyrelsen har fattat beslut om uppföljning av ett utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå. Även bedömningen från utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2) lämnas till KU och en rapport sammanställs till rektor som del av den centrala uppföljningen (process 3).

Bedömggruppen noterar att lärosätets process för utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2), som den beskrivs i kvalitetspolicyn, fastställer att fakultetsstyrelsen ansvarar för att åtgärder genomförs baserat på de utvärderingar som görs, inklusive avveckling av utbildningar. Inrättande och avveckling av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå, som regleras i styrdokumentet *Handlägningsordning för inrättande och avvecklande av utbildningsprogram och huvudområden*, görs i samråd med UN och för utbildningar på forskarnivå i samråd med FU.

Av självvärderingen framgår att rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar finns både på en centraliserad och decentraliserad nivå i kvalitetssystemet, vilket kräver god integration mellan dessa delar. Bedömggruppen har intrycket att prefektens roll i kvalitetssystemet varierar, eftersom den i hög grad definieras lokalt av den decentraliserade processen. Det kan medföra lokala varianter av kvalitetssäkring, vilket inte behöver vara ett problem men kan vara en utmaning om det gör att lärosätet inte kan förmedla lärdomar vidare mellan fakulteter eller institutioner. En studentinlaga tar upp mindre brister i balansen mellan de decentraliserade och centraliserade rutinerna och processerna, vilket bedömggruppen menar kan påverka kvalitetssystemets träffsäkerhet. Bedömggruppens fick även i viss utsträckning det intrycket vid platsbesöken. Detta kan påverka hur lärosätet identifierar utbildningar som är i behov av utveckling och hur lärosätet säkerställer att ett sådant arbete verkligen äger rum. Bedömggruppen menar att lärosätet ytterligare behöver säkerställa att de centraliserade och de decentraliserade delarna av kvalitetssystemet samverkar på ett effektivt sätt. Bedömggruppen vill framhålla att det finns behov av att lärosätet ytterligare utvecklar gränssnittet mellan lokal kontinuerlig uppföljning och den centrala uppföljningen för att förbättra systematiken och integrationen av dessa delar.

Sammanfattningsvis anser bedömggruppen att det trots det angivna utvecklingsområdet vid lärosätet finns en tydlig ansvarsfördelning med etablerade processer och rutiner för utformning, utveckling, inrättning och nedläggning av utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Pedagogiken är ett av de viktigaste verktygen för att möjliggöra för studenterna att ta en aktiv roll i lärandeprocessen. I självvärderingen beskrivs lärosätets arbete med studentcentrerat lärande i *Det*

pedagogiska idéprogrammet (PIP) som knyter an till riktlinjerna i European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). I PIP redovisar lärosätet ett gemensamt pedagogiskt förhållningssätt som bedömargruppen uppfattar är av stor betydelse och har hög relevans för arbetet med studenternas lärande. Av självvärderingen framgår det att studenterna har representation i de centrala organ som ingår i kvalitetssystemet. Exempelvis får studenterna möjlighet till delaktighet i utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2) genom att kommentera granskningens underlag och intervjuas vid platsbesök. Vid vissa fakulteter har detta tolkats som att studentkåren får möjligheten att lämna in en studentinlägga, men det är inte systematiskt så vid alla fakulteter. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att arbeta med att skapa en systematik i studentinvolveringen i den centrala uppföljningen (process 3) över hela lärosätet på ett sätt som motsvarar det som vissa delar av lärosätet infört vid utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2).

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet trots det angivna utvecklingsområdet säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna samt att det återspeglas i examinationen.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att lärosätet har som ambition att utveckla kompletta akademiska miljöer där man kan skapa en växelverkan mellan forskning, utbildning och samverkan. Lärosätets framhåller att de bedriver framstående forskning inom flera områden och att detta möjliggör att de har förutsättningar att erbjuda utbildning på avancerad nivå. Ett exempel på styrdokument där lärosätet systematiskt hanterar området är *Handläggningsordning för inrättande och avvecklande av utbildningsprogram och huvudområden*, där den berörda fakultetsstyrelsen inför inrättandet av ett nytt utbildningsprogram till utbildningsnämnden (UN) måste redovisa konkreta exempel på hur utbildningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet. Denna definition av 'nära samband' mellan forskning och utbildning tolkar bedömargruppen som att utbildningens påverkan på och integration i forskningen är lika viktig som forskningens påverkan på och integration i utbildningen.

Även om lärosätet har utformat system för att säkerställa ett nära samband mellan utbildning och forskning, är lärosätet betjänta av att ytterligare tydliggöra systematiken i det arbetet, menar bedömargruppen. Vid platsbesöken framkom det att graden av närhet mellan pågående forskning och de kurser som ges vid en viss institution kan variera. Bedömargruppens intryck är att vissa fakulteters forskningsanknytning är framträdande. Ett exempel är Handelshögskolan, som framstår som en fakultet med hög grad av samverkan och med väl utvecklade rutiner och processer för hur samverkan mellan forskning och utbildning kan åstadkommas. Även om en viss variation måste tillåtas vid ett stort och heterogent lärosäte, är det bedömargruppens uppfattning att utbildningens forskningsanknytning på många håll är mer systematisk än forskningens utbildningsanknytning. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att systematiskt utveckla kopplingen mellan forskning och utbildning i utbildningarna, för att säkerställa att forskningens utbildningsanknytning ökar vid respektive institution.

Lärosätet rekommenderar att mer systematiskt förstärka balansen i interaktionen mellan forskning och

utbildning. För närvarande framstår det för bedömargruppen som om utbildningen stärks av forskningen, men det är oklart om och i så fall på vilket sätt som forskningen stärks av utbildningen. Av underlagen framgår det inte tydligt för bedömargruppen hur exempelvis masterstudenter och andra utbildningsgrupper deltar i forskningen, eller om det finns referensgrupper av organisationer knutna till utbildningarna som man också har forskningssamarbete med.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen trots angivna utvecklingsområden att lärosätet säkerställer ett tillräckligt nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten för att bedömningsgrunden skall anses vara uppfylld.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att lärosätet har ett väl utvecklat system och arbetssätt för att säkerställa att utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå utformas med en tydlig koppling till mål på alla nivåer, att dessa mål examineras och att studenterna undervisas med fokus på målen. Lärosätet framhåller att ett viktigt verktyg för detta är examensmålmatiserna som används och som introducerades i samband med arbetet med lärarutbildningarna. Bedömargruppens noterar bland annat ett exempel för hur examensmålen för grundlärarprogrammet utvärderas och kvalitetssäkras i samband med kontinuerlig lokal uppföljning, vilket lärosätet har beskrivit i *Programrapport grundlärarprogrammet 2019–2020*.

Av studentinlagorna framgår det att studenterna uttrycker en viss oro över den konstruktiva länkningen inom vissa kurser och program. Bedömargruppen vill uppmantra lärosätet att hörsamma den oron och genomföra ytterligare åtgärder för att på ett tydligare sätt säkerställa den konstruktiva länkningen från programmål, via kursmål, till examinationsformer och examinationer samt betygskriterier.

På forskarutbildningsnivå sker motsvarande kvalitetssäkring genom de individuella studieplanerna (ISP). I ISP anges de aktiviteter som leder till att doktoranden vid disputation uppfyller målen. Vid platsbesöken framkom exempel på sådana aktiviteter, och bedömargruppen noterade hur representanter från olika fakulteter berättade om att de numera digitala ISP under de senaste åren har påverkat uppföljningen av doktorandernas måluppfyllelse positivt.

Enligt självvärderingen säkerställs den konstruktiva länkningen i den lokala kontinuerliga uppföljningen av utbildningar (process 1) där kurs- och programvärderingar ingår. Vid platsbesöken framkom det att lärosätet har universitetsgemensamma regler för kursplaner och examination, vilket för bedömargruppen antyder att detta är en av gränsytona mellan de centrala och de lokala delarna av kvalitetssystemet. Bedömargruppen vill uppmana lärosätet att identifiera dessa gränsytor systematiskt och säkerställa att interaktionen mellan de centrala och de decentraliserade delarna av kvalitetssystemet fungerar optimalt. Se även bedömningsgrund 3.5 och 3.6.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet trots föreslagna utvecklingsområden säkerställer att utbildningarna utformas och genomförs med koppling till examensmål och att dessa är kopplade till program och kursmål på ett adekvat sätt och tillräckligt för att bedömningsgrunden

bedöms vara uppfylld.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Lärosätets kvalitetssystem består av tre processer som sammantaget syftar till att säkerställa att de behov som uppmärksammas vid kontinuerlig uppföljning och utbildningsutvärdering med extern bedömning resulterar i genomförda åtgärder. Lärosätet beskriver kvalitetssystemet i *Policy för kvalitetsssäkring och kvalitetsutveckling* och sammanfattar det genom de tre processerna för lokal kontinuerlig uppföljning och utveckling, utbildningsvärdering med extern bedömning, samt central kontinuerlig uppföljning och utveckling.

I självvärderingen beskriver lärosätet att många av åtgärderna som identifieras i kvalitetssystemets processer förs in i verksamheten via lärosätets handlingsplaner (HP) och verksamhetsplaner (VP). För bedömargruppen framstår detta som ett adekvat sätt att hantera åtgärder eftersom de inkluderas i den operativa verksamheten där resultaten redovisas i löpande uppföljningar.

Bedömargruppen anser att lärosätet uppvisar ett väl fungerande arbete med att identifiera och systematiskt åtgärda uppmärksamade utvecklingsområden. Trots detta är det bedömargruppens uppfattning att det finns potential att utveckla gränssytorna mellan de decentraliserade och de centraliserade delarna av kvalitetssystemet. Bedömargruppen menar att lärosätet skulle nå ännu längre i sitt kvalitetsarbete genom att säkerställa att dessa delar stödjer varandra och driver kvalitetsutvecklingsarbetet framåt.

Av självvärderingen och platsbesöken framgår det att gränssytan består av framför allt arbetet i kvalitetsutskottet (KU), fakultetsstyrelserna och institutionsledningarna. Lärosätet uppmuntras att i högre grad säkerställa att dessa tre parter i kvalitetssystemet kan samordna sitt arbete ytterligare och kommunicera ännu mer effektivt för att å ena sidan säkerställa en adekvat balans mellan styrning och ledning (den centrala delen), och å andra sidan verksamhetskompetens och lokal anpassning (den lokala delen). Enligt bedömargruppen behöver lärosätet överväga att tydligare identifiera och utveckla gränssytor mellan de centraliserade och decentraliserade delarna av kvalitetssystemet, för att bland annat dra nytta av det centrala stödet i kvalitetssystemet på institutions- och ämnesnivå.

I studentinlagorna framträder en oro för att vissa av de externa bedömarnas åtgärdsförslag eller synpunkter inte tas i beaktande av kvalitetsutskottet eller fakultets- och institutionsledningarna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att följa upp de framförda farhågorna och tydligare motivera och kommunicera åtgärdsförslagen i åtgärdsplanerna som resulterar i handling från lärosätets håll.

Självvärderingen beskriver hur arbetet med kursvärderingar under de senaste åren har varit ett utvecklingsområde för lärosätet. Vid platsbesöken framkommer det att arbetet har genomförts i olika omfattning vid olika delar av lärosätet, vilket bedömargruppen menar kan påverka takten i olika utbildningars utveckling. Det kanske är oundvikligt med tanke på lärosätets storlek och komplexa organisation, men bedömargruppen menar samtidigt att det belyser betydelsen av att gränssytan mellan de centrala delarna av kvalitetssystemet är identifierade och anpassade så att varje lokal del

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

kan utnyttja de centrala stöden och resurserna på ett så effektivt sätt som möjligt. Se även bedömningsgrund 3.6. Bedömargruppen vill framhålla att det för lärosätet finns potential att utveckla gränssytorna mellan de decentraliserade och de centraliserade delarna av kvalitetssystemet för att säkerställa lärande över organisatoriska och ämnesmässiga gränser.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen trots angivna utvecklingsområden att arbetet med att identifiera och systematiskt åtgärda uppmärksammade utvecklingsområden fungerar tillfredsställande.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfyllt

Av självvärderingen framgår att lärosätet arbetar med det man kallar en öppenheitskultur som ska genomsyra hela kvalitetssystemet. Ett uttryck för öppenheitskulturen är att utbildningsutvärderingarnas bedömarutlåtanden och åtgärdsplaner publiceras öppet på lärosätets webbplats. Bedömargruppen finner att detta är tillräckligt för att säkerställa att granskningsresultat publiceras, men otillräckligt för att uppfylla kriteriet för att kommunicera de åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt.

Vid platsbesöken får bedömargruppen intrycket att systemet för informationsdelning av resultat från utvärderingsprocesserna, både lokal kontinuerlig uppföljning (process 1) och utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2), brister i systematiken och i säkerställandet. Det är också oklart för bedömargruppen i vilken grad lärosätet säkerställer att resultaten når ut till den enskilda läraren. Lärosätet är i gång med en uppgradering av informationssystemet, och framför allt systemet för kursvärderingarna, noterar bedömargruppen.

De resultat som kvalitetssystemet genererar som ingångsdata och i form av åtgärder, planer och uppföljningar sprids i organisationen. Bedömargruppen anser samtidigt att kommunikationen i högre grad behöver anpassas till de olika mottagargrupper som finns på ett lärosäte, som exempelvis nuvarande studenter, framtida studenter, lärare, forskare, timanställda lärare och administrativ personal. Bedömargruppen framhåller att det är ett utvecklingsområde för lärosätet att förbättra hur informationen från kvalitetssystemet förmedlas både inom och utanför organisationen. För att tydligare uppmärksamma hur resultat bäst kan kommuniceras så att informationen både är relevant och bidrar till utveckling, menar bedömargruppen att lärosätet kan vara betjänt av att göra en mer utförlig intressentanalys.

Ett annat område som bedömargruppen uppmanar lärosätet att ytterligare utveckla, är arbetet med kursvärderingarna och systematiken för hur resultaten från dessa kommuniceras. Kursvärderingarna är en viktig del av de lokala kontinuerliga uppföljningarna (process 1). Bedömargruppen anser att lärosätet behöver utveckla systematiken för hur lärosätet återkopplar till studenter om de synpunkter som har lämnats in, eftersom det verkar vara återkommande att studenter inte alltid upplever att lärosätets olika institutioner informerar om åtgärderna efter kursvärderingar. Lärosätet anger i självvärderingen att de för närvarande genomför ett pilottest med kursvärderingar i lärplattformen Canvas efter juridisk tillsyn av UKÄ. Området har också varit ett fokus för både UN och enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL), vilket bedömargruppen ser positivt på. Samtidigt

är genomförandet av åtgärderna ojämnt fördelat över lärosätets fakulteter och ämnen, se även bedömningsgrund 5.1. Av studentinlagorna framgår det att informationen som publiceras på lärplattformar ligger bakom en inloggning, vilket omöjliggör för potentiella studenter och allmänhet att ta del av informationen. Se även bedömningsgrund 3.5.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet inte säkerställer att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter. Det kvarstår för lärosätet att nå ut till studenterna med information om resultat och uppföljning av kursvärderingarna. Det är också oklart i vilken grad den enskilda läraren i ett ämne får information om resultaten och ingår i uppföljningen av dem. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att uppmärksamma undervisande lärare som ytterligare en målgrupp i det utvecklingsarbetet.

Bedömningsområde: Jämställdhet**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Av självvärderingen framgår att lärosätet särskilt uppmärksammar att främja jämställdhet i det lokala kontinuerliga uppföljnings- och utvecklingsarbetet, samt att en av kvalitetsarbetets utgångspunkter är likabehandling. Enligt *Vision 2020* ska lärosätet arbeta systematiskt med frågor om mångfald, jämställdhet och likabehandling, för att motverka ojämlika villkor och strukturer. Bedömargruppen anser att åtgärderna inom jämställdhetsarbetet på lärosätet är tillfredsställande, särskilt på central nivå utifrån kvalitetspolicyn och på fakultetsnivå genom styrdokument, men att det trots detta finns behov av att ytterligare utveckla systematiken i hur jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande över hela lärosätet.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor:

- I både lärosätets gemensamma och fakultetsspecifika verksamhets- och handlingsplaner finns åtgärder som syftar till att öka jämställdheten i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.
- Handläggningsordningar finns för inrättande av nya utbildningar och kursplaner som bidrar till att säkerställa jämställdhet med frågor om ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens innehåll.
- Platsbesöken och dokumentationen bekräftar att flera åtgärder har genomförts, som att åtgärda litteraturlistor, införa strategier för jämställdhetsintegrering och arbeta övergripande med systematiskt mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsarbete på lärosätet.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområde:

- Lärosätet behöver förbättra systematiken i införandet av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Bedömning av bedömningsgrunden:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19*Uppfylld*

I självvärderingen framgår det att lärosätet i *Vision 2020* bestämt att de ska arbeta aktivt och systematiskt med frågor om mångfald, jämställdhet och likabehandling för att motverka ojämlika villkor och strukturer. Självvärderingen och annan skriftlig dokumentation samt platsbesöken bekräftade för bedömargruppen att jämställdhet ingår som en aspekt vid genomförandet av kvalitetspolicyn, genom att en av kvalitetsarbetets utgångspunkter är likabehandling och genom att det särskilt uppmärksammas att jämställdhet ska främjas i det kontinuerliga uppföljnings- och utvecklingsarbetet.

Bedömargruppen noterar att det övergripande styrdokumentet *Policy för jämställdhet och likabehandling*, som exempelvis tar upp att samtliga chefer har ett ansvar för att frågor om jämställdhet och likabehandling, beaktas inom ramen för respektive verksamhet och i utvecklingen av verksamheten. I underlag som har förmedlats inför platsbesök framgår för bedömargruppen att det i handlings- och verksamhetsplaner också har föreslagits en rad konkreta åtgärder på området de senaste åren.

I kurserna som anordnas för lärare av enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) finns innehåll som behandlar aspekter av jämställdhet. Exempelvis innehåller den första av de tre obligatoriska baskurserna i högskolepedagogik lärandemål om juridiska, normkritiska och etiska aspekter i läraruppdraget. I kursen Handledning i forskarutbildning finns lärandemål om jämställdhet och likabehandling i forskarutbildning, vilket bedömargruppen ser som positivt.

I enlighet med lärosätets styrdokumentet *Handläggningsordning för inrättande och avvecklande av utbildningsprogram och huvudområden* ska berörd fakultetsstyrelse innan de inrättar ett utbildningsprogram redogöra för utbildningsnämnden (UN) hur jämställdhet och jämställdhetsperspektiv beaktas i utbildningens innehåll. Av självvärderingen framgår att lärosätet har formulerat krav på att ett jämställdhetsperspektiv ska ha beaktats vid fastställande av kursplaner samt finnas med i kursernas innehåll och utformning. Platsbesöken bekräftade för bedömargruppen att lärosätet har riktlinjer för hur varje fakultet ska beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Vid platsbesöken fick bedömargruppen intrycket att lärosätet arbetar aktivt med systematiken i att beakta jämställdheten i utbildningarna, men att det är variation mellan fakulteterna och institutionerna i hur omfattande arbetet är. Det är därför bedömargruppens uppfattning att lärosätet behöver förbättra systematiken i införandet av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen trots det angivna utvecklingsområdet att lärosätet säkerställer ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att de har en väl utvecklad struktur för att möjliggöra att studenter och doktorander har inflytande över utbildningen och sin studiesituation. Utifrån underlag och platsbesök delar bedömargruppen uppfattningen att strukturen i stort är välutvecklad och

möjliggör ett gott studentinflytande.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor:

- Lärosätets styrdokument har en tydlig struktur för studentinflytande.
- Lärosätet fångar systematiskt upp problemområden och bedriver fortlöpande utvecklingsarbete när det gäller möjligheter till inflytande.
- Ett gott exempel som bedömargruppen vill framhålla är den av rektor inrättade studiesociala arbetsgruppen som bland annat har uppdraget att samordna hälso- och arbetsmiljöinsatser för studenter och följa upp utbildning av studentrepresentanter. Strukturen verkar för bedömargruppen lovvärd för att lärosätet på central nivå följer upp de olika fakultetsstyrelsernas arbete med frågorna.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområden:

- Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att förbättra återkopplingen om åtgärderna som har gjorts till följd av kvalitetssystemets kontinuerliga och periodiska granskningar.
- Lärosätet uppmanas att mer aktivt hämta in åsikter från studenter och doktorander om studiesituationen.

Bedömning av bedömningsgrunden:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Uppfylld

Lärosätet beskriver i självvärderingen att det finns tydliga strukturer för hur studentinflytande ska ske på lärosätet, vilket också bekräftas av studentinlagor och platsbesök. Det framgår också för bedömargruppen att studentperspektivet ses som en central del i kvalitetsarbetet. Studentperspektivet lyfts exempelvis fram i styrningen av de olika processerna som ingår i lärosätets kvalitetsarbete, och olika styrdokument ger grundläggande och viktiga förutsättningar för studentinflytande på lärosätet. Ett exempel på styrdokument är *Handläggningsordning för inrättande och avvecklande av utbildningsprogram och huvudområden*, där fakultetsstyrelsen till utbildningsnämnden inför inrättandet av en ny utbildning ska redogöra för hur studenterna får inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen, genom till exempel kursvärderingar, studentdialoger, programvärderingar och alumundersökningar.

Lärosätet ger i självvärderingen olika exempel på hur området har utvecklats över tid genom systematisk utvärdering. Utöver detta har lärosätet också lyft fram olika utvecklingsområden. Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat utifrån resultat av utbildningsutvärdering med extern bedömning är kommunikationen av resultatet från kursvärderingar. Lärosätet beskriver vidare att detta leder till åtgärder både inom ramen för aktuella utbildningar och lärosätets övergripande, vilket bekräftades för bedömargruppen vid platsbesöken.

Bedömargruppen ser ett gott exempel i den av rektor inrättade studiesociala arbetsgruppen sedan 2018 som bland annat har uppdraget att samordna hälso- och arbetsmiljöinsatser för studenter och följa upp utbildning av studentrepresentanter. Den strukturen verkar för bedömargruppen lovvärd för

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00433-19

att lärosätets på central nivå följer upp de olika fakultetsstyrelsernas arbete, se även bedömningsgrund 1.1.

Lärosätet är stort och har enligt självvärderingen aktivt valt att ha en decentraliserad struktur, vilket bedömargruppen ser som en utmaning för studentinflytandet. Förutsättningarna ser inte lika ut överallt på lärosätet och det är svårt att bedöma hur det ser ut som helhet, även om strukturen från lärosätets ledning ger en bra grund. Bedömargruppens övergripande intryck är ändå att lärosätet har ett välfungerande system när det gäller det organiserade studentinflytandet med studentrepresentanter.

Strukturerna för att möjliggöra inflytandet för den enskilda studenten och doktoranden är inte lika tydliga och tycks enligt bedömargruppens intryck från platsbesöken bero på det personliga engagemanget hos exempelvis kurslärare. Bedömargruppen menar att lärosätet kan utveckla systematiken i hur studenterna uppmuntras till att vara delaktiga i utvecklingen av sin utbildning och sin studiesituation. Detta kan också kopplas samman med hur lärosätets olika institutioner återkopplar till studenter om de synpunkter som har lämnats in, eftersom det för bedömargruppen verkar vara återkommande att studenter inte alltid upplever att deras deltagande har någon påverkan. Att utveckla återkopplingen av kursvärderingar har lärosätet redan identifierat, se bedömningsgrund 3.6, och det ser bedömargruppen som positivt.

Utifrån självvärderingen, studentinlagorna och platsbesöken framgår att lärosätet har ett gott samarbete med studentkårerna. En stor del av kvalitetsutvecklingen utifrån studenternas perspektiv bygger på att studenterna tar upp frågor till lärosätet på olika sätt. Det är bra att åsikterna tas till vara, men bedömargruppen ser trots det en farhåga med att lärosätet inte alltid agerar proaktivt för att identifiera problem och utvecklingsområden. Ett exempel är arbetet med studenternas studiesituation och då frågor som specifikt rör deras arbetsmiljö. Bedömargruppen har efter platsbesöket intrycket av att detta till stor del bygger på att det finns ett studentarbetsmiljöombud som kan förmedla studenternas bild av studiesituationen. Bedömargruppen menar att detta upplägg är sårbart eftersom det vilar på endast en person. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla tydligare sätt att hämta in synpunkter från studenterna och doktoranderna om deras respektive studiesituation, så att lärosätet är mindre beroende av att uppdraget som studentrepresentant är bemannat.

Av studentinlagan framgick det att ett hinder för att kunna ha verkligt inflytande i beslut och beredning, särskilt för doktorander, är språkbarriären för de som inte kan svenska. Detta är något som bedömargruppen anser bör kunna fångas upp och bemötas, i synnerhet eftersom lärosätet strävar efter att ha en internationell profil.

Studenternas perspektiv tas till stor del tillvara genom ett tätt samarbete med studentkårerna vid lärosätet samt kårernas samarbetsorgan. En utmaning som framkommit under platsbesöken är att en av studentkårerna står utanför samarbetsorganet, och att det leder till en viss informationskugga för kåren när det gäller den centrala nivån, där kåren inte alltid är representerad. Problemet tycks vara att studentkåren inte alltid är informerad om vad som händer centralt på lärosätet, vilket kan komma att påverka de studenter som kåren representerar. Bedömargruppens farhåga är att lärosätet inte lägger stor vikt vid studentrepresentanters kårtilhörighet och därmed inte uppfattar problemet på ett tydligt sätt. Bedömargruppen rekommenderar en fortsatt dialog om hur lärosätet kan samarbeta med studentorganisationerna för att motverka problemet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet trots de angivna utvecklingsområdena

systematiskt säkerställer studenternas och doktorandernas möjlighet att utöva inflytande över sin utbildning och studiesituation.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Intrycket från de samlade underlagen är att lärosätet lägger stor vikt vid att utveckla studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet och har en väl fungerande samverkan med alumner och berörda delar av arbetslivet. Genom ett särskilt kriterium i utvärderingarna med extern bedömning kontrollerar lärosätet att studenterna når målen för utbildningarna och säkerställer att studenterna är förberedda på att möta förändringar i arbetslivet. I dessa utvärderingar ingår oftast en arbetslivsrepresentant.

Bedömggruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor:

- Lärosätet lägger stor vikt vid att utveckla kontakter med arbetslivet och det omgivande samhället.
- Fakulteterna har, med stöd från universitetsledningen, utvecklat former för kontakter med arbetslivet och det omgivande samhället som är anpassade till fakulteternas behov och förutsättningar.
- Studenterna anger i studentinlagorna att lärosätet har ett stort intresse och bedriver ett systematiskt arbete för att förbereda studenterna för förändringar i arbetslivet.

Bedömggruppen har identifierat följande huvudsakliga utvecklingsområden:

- Lärosätet rekommenderas att vidareutveckla systematiken i kontakterna med arbetslivet och det omgivande samhället genom utvärderingar, åtgärder och uppföljning i syfte att ständigt utveckla användningen av dessa i lärosätets kvalitetsarbete.
- Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att ge ännu bättre förutsättningar till benchmarking mellan fakulteterna genom att utveckla systematiken enligt ovan.
- Lärosätet kan utveckla hur resultatet av alumnundersökningarna tas tillvara i kvalitetsarbetet.

Bedömning av bedömningsgrunden:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

I självvärderingen beskriver lärosätet ett stort antal aktiviteter inom detta bedömningsområde. Viktiga inslag är alumnundersökningar, arbetslivsdagar, verksamhetsförlagd utbildning, särskilda kurser kopplade till arbetslivet, adjungerade lärare från arbetslivet, kommittéer med externa rådgivare och referensgrupper med medverkan från arbetslivet.

I självvärderingen beskrivs två projekt med temat "Arbetslivsperspektiv i utbildningen" inom ramen för lärosätets systematiska modell för intern och extern benchmarking. I nulägesanalysen tar lärosätet upp flera områden, där vissa har resulterat i handlingsplaner. Av självvärderingen framgår däremot inte hur åtgärderna i handlingsplanerna ska utvärderas. Det ser bedömggruppen som ett tecken på

att lärosätet har möjlighet till systematiska förbättringar i rutinerna.

I utbildningsutvärderingarna med extern bedömning ingår som ett kriterium att bedöma om utbildningen är relevant för studenternas, doktorandernas och samhällets behov. Vidare anges i självvärderingen att det ofta ingår en representant för arbetslivet i bedömargrupperna för utbildningsutvärdering med extern bedömning, något som bekräftas i underlagen som bedömargruppen har tagit del av. Av resultaten från utbildningsutvärderingarna med extern bedömning får bedömargruppen intrycket att granskade utbildningar i hög grad är relevanta för studenternas, doktorandernas och samhällets behov. Den bilden har även bekräftats för bedömargruppen vid platsbesöken.

I självvärderingen framhåller lärosätet att en viktig utgångspunkt för att säkerställa att studenterna har de förmågor som krävs för ett kommande yrkesliv, är att vissa av de nationella examensmålen som regleras i högskoleförordningen är generiska och rör studenternas förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap, att utveckla sin kompetens, samt att självständigt identifiera och lösa problem. Se även bedömningsgrund 3.4 för lärosätets process att säkerställa konstruktiv länkning mellan examensmål och utbildningarnas lärandemål. Genom utbildningsutvärdering med extern bedömning kontrollerar lärosätet att studenterna ges möjlighet att nå examensmålen för utbildningarna och säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet, vilket enligt bedömargruppen fungerar ändamålsenligt. För forskarnivå finns också motsvarande examensmål i inventeringsverket.

I självvärderingen framhåller lärosätet att formerna för samverkan med arbetslivet är utbildningsanpassat inom utbildningarna som förbereder studenterna för en tydligt definierad yrkesroll. Inom professionsutbildningar och konstnärliga utbildningar är det vanligt att adjungera eller anställa lärare med kompetens från arbetslivet, framhåller lärosätet. Verksamma konstnärer, personal inom hälso- och sjukvård och lärare inom skolverksamhet är nödvändiga för kvaliteten i dessa utbildningar. För yrkesexamensprogram tillkommer verksamhetsförlagda moment och kurser som för studenterna medför en tydlig arbetslivsanknytning. Vid flera fakulteter anordnar studentkåren arbetsmarknadsmässor och liknande aktiviteter för studenterna, ofta med stöd från fakulteten i form av ekonomiska bidrag och lokaler. De exempel som lärosätets självvärdering förmedlar framkom även i flera fall i samband med platsbesöken. Bedömargruppen har tagit del av en rad exempel som visar på att lärosätet använder rutiner och processer för att säkerställa att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap inför arbetslivet.

Studentkåren vid Handelshögskolan pekar i sin studentinlaga på betydelsen av Handelshögskolans råd som särskilt värdefullt för samverkan mellan fakulteten och näringslivet samt att kåren har ett eget mycket aktivt arbete med att utveckla kontakter med näringslivet, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete**Motivering:**

Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas eftersom samtliga bedömningsområden bedöms vara tillfredsställande.

Bedömargruppen har uppfattningen att kvalitetssäkringssystemet är ändamålsenligt och uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna, eftersom det ställer tydliga krav på kontinuerlig och periodisk uppföljning, inkluderar beslutande organ på fakultetsnivå enligt lärosätets delegationsordning och arbetsordning, samt bidrar till utveckling av verksamheten genom kvalitetsdialoger och avstämningar på relevanta nivåer. Uppföljningen av systemet är delegerat till fakulteterna och institutionerna med målet att bevara professionell variation och kultur på lärosätet. Systemet kombinerar skriftlig uppföljning med muntlig dialog mellan ledningsnivåerna genom att utveckla handlingsplaner och rapporter, vilket säkerställer en systematiskt organiserad kommunikation. Samtidigt finns det vissa svagheter när det gäller kommunikationen, framför allt med att nå ut med granskningsresultat till studenterna, vilket medför att bedömningsgrund 3.6 inte är uppfyllt. Sammantaget anser bedömargruppen att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas då samtliga bedömningsområden bedöms vara tillfredsställande.

Det finns ett stort engagemang för kvalitetsarbetet hos ledningen på alla nivåer och bedömargruppens intryck är att lärosätet har en stark kvalitetskultur. Utifrån självvärderingen, beskrivningarna av systemet och platsbesöken anser bedömargruppen att styrningen och organisationen av kvalitetsarbetet är ändamålsenlig och har en god struktur med tydlig ansvarsfördelning. Lärosätets överordnade organ för kvalitetssäkring av utbildning är den lärosätetsgemensamma utbildningsnämnden, som under sig har ett kvalitetsutskott som ansvarar för kvalitetssystemet och ett forskarutbildningsutskott som arbetar med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskarutbildning. Kvalitetsutskottet får uppföljningsrapporterna som genererats av kvalitetssystemets lokala kontinuerliga uppföljningar (process 1) efter att den berörda fakultetsstyrelsen har fattat beslut om uppföljning av ett utbildningsprogram. Även bedömningen från utbildningsutvärdering med extern bedömning (process 2) lämnas till kvalitetsutskottet och en rapport sammanställs till rektor som del av den centrala uppföljningen (process 3). En styrka i kvalitetssystemet är att de skriftliga rapporterna följs upp i verksamhetsdialoger mellan rektor och fakultetsledningen. På motsvarande vis diskuteras resultaten från kvalitetsprocesserna i relevanta organ på fakultets- och institutionsnivå. Bedömargruppen anser samtidigt att lärosätet i högre grad kan samordna sitt arbete ytterligare och kommunicera ännu mer effektivt för att säkerställa en adekvat balans mellan central styrning och ledning och lokal verksamhetsanpassning. Trots detta utvecklingsområde anser bedömargruppen att bedömningsområdet styrning och organisation är tillfredsställande.

Lärosätet följer upp, vidtar åtgärder och utvecklar systematiska förutsättningar för kompetensutveckling, bland annat genom nyttjandet av kompetensen vid enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande som anpassar sitt kursutbud till den pedagogiska personalen baserat på kompetensbehov som framkommer i kvalitetsarbetet. Bedömargruppen noterar en variation i hur denna möjlighet används inom lärosätet och rekommenderar därför lärosätet att utveckla systematiken för hur pedagogisk kompetensutveckling genomförs och följs upp. Bedömargruppen vill särskilt framhålla möjligheten att meritera sig till excellent lärare som ett gott exempel på en stimulerande åtgärd där enskilda lärares kompetensutveckling erkänns och gynnar det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet. Bedömargruppen konstaterar att utbildningsutvärderingarna

med extern bedömning och de kontinuerliga uppföljningarna medför att lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och används på ett effektivt sätt. Lärosätets kvalitetssystem har identifierat studenternas arbetsmiljö som ett utvecklingsområde och rektor har därför inrättat en studiesocial arbetsgrupp med uppdrag att samordna insatser för studenters hälsa och arbetsmiljö, vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Lärosätet integrerar åtgärderna från kontinuerlig uppföljning och periodisk granskning i den operativa verksamheten, anser bedömaregruppen. Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning med etablerade processer och rutiner för utformning, utveckling, inrättning och nedläggning av utbildningar på alla nivåer. Utbildningarna utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna. Lärosätet bedöms säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning och utbildningarna utformas utifrån konstruktiv länkning på ett adekvat sätt. Kvalitetssystemets kontinuerliga och periodiska processer genomförs systematiskt och genererar relevant information på ett systematiskt sätt som används för att förbättra och utveckla utbildningarna. Bedömaregruppen anser att lärosätet inte säkerställer att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter. Det kvarstår för lärosätet att nå ut till studenterna med information om resultat och uppföljning av kursvärderingarna. Trots dessa utvecklingsområden anser bedömaregruppen sammantaget att utformning, genomförande och resultat är tillfredställande.

Utifrån dokumentationen och platsbesöken anser bedömaregruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt arbetar med jämställdhet, vilket märks framför allt på central nivå och på fakultetsnivå. Det är samtidigt angeläget att lärosätet fortsätter det påbörjade arbetet med att förbättra systematiken i införandet av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Lärosätets olika styrdokument ger grundläggande och viktiga förutsättningar för studentinflytande på lärosätet. Lärosätet fångar systematiskt upp problemområden och bedriver fortlöpande utvecklingsarbete när det gäller möjligheter till inflytande. Samtidigt rekommenderas lärosätet att förbättra återkopplingen om de åtgärder som gjorts till följd av kontinuerlig uppföljning och utvärdering med extern bedömning. Lärosätet rekommenderas också att förbättra likvärdigheten i hur uppgifter om studenternas och doktorandernas studiesituation samlas in. Trots angivna utvecklingsområden anser bedömaregruppen att student- och doktorandperspektivet är tillfredsställande.

Lärosätet har en lång tradition av arbetslivsanknytning och har en väl fungerande samverkan med alumnier och berörda delar av arbetslivet. Genom ett särskilt kriterium i utvärderingarna med extern bedömning kontrollerar lärosätet att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Av underlagen som bedömaregruppen har tagit del av framgår att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bilaga 1
Schema för platsbesök 1 vid Göteborgs universitet 25-26 februari 2021

Torsdagen den 25 februari			
Tid	Pass	Intervjugrupp	Deltagare
08:15-09:00	Pass 1	Lärosätets ledning	rektor prorektor universitetsdirektör vicerektor utbildning vicerektor forskning vicerektor samverkan
09:15-10:00	Pass 2	Studenter och doktorander	Göteborgs universitets studentkår, GUS Göta studentkår Handelshögskolans i Göteborgs studentkår, HHGS Göteborgs universitets doktorandkommitté, GUDK
10:30-11:15	Pass 3	Centrala funktioner med kvalitetsansvar inom gemensamt verksamhetsstöd	utbildningsledare Humanistiska fakulteten utbildningsledare Naturvetenskapliga fakulteten utvecklingsledare Sahlgrenska Akademin lednings- och kvalitetssamordnare, universitetsledningens stab
11:30-12:15	Pass 4	Fakultetsledning	dekan Handelshögskolan prodekan Konstnärliga fakulteten prodekan Naturvetenskapliga fakulteten dekan Sahlgrenska akademien dekan Samhällsvetenskapliga fakulteten dekan Utbildningsvetenskapliga fakulteten
13:15-14:00	Pass 5	Representanter för utbildningsnämnden och kvalitetsutskottet	vicekan Humanistiska fakulteten prodekan IT-fakulteten vicekan Konstnärliga fakulteten vicekan Naturvetenskapliga fakulteten vicekan Samhällsvetenskapliga fakulteten prodekan Utbildningsvetenskapliga fakulteten
14:30-15:15	Pass 6	Arbetslivsrepresentanter	arbetslivsrepresentant Sahlgrenska akademien arbetslivsrepresentant Handelshögskolan arbetslivsrepresentant Utbildningsvetenskapliga fakulteten/Läraryrket
15:45-16:30	Pass 7	Representanter för styrelsen	ordförande vice ordförande läraryrket
Fredagen den 26 februari			
26 februari 08:30-09:00	Pass 8	Avslutande frågor med 2-3 representanter för ledningen	tf chef universitetsledningens stab/stf universitetsdirektör vicerektor utbildning lednings- och kvalitetssamordnare

Bilaga 2
Schema för platsbesök 2 vid Göteborgs universitet 3-7 maj 2021

Tisdag 4 maj kl. 08:30-16:30		
Tid	Intervjugrupp	Deltagare
09:00-09:45 Pass 1	Studenter Sahlgrenska akademien Humanistiska fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	
10:00-10:45 Pass 2	Doktorander Handelshögskolan Naturvetenskapliga fakulteten	
11:00-11:45 Pass 3	Kursansvariga lärare/examinatorer inom utbildningar som utvärderats externt Humanistiska fakulteten Sahlgrenska akademien Handelshögskolan	kursansvarig tyska kursansvarig tyska kursansvarig arbetsterapeutprogrammet kursansvarig, biomedicinska analytikerprogrammet examinator ekonomi och samhälle examinator ekonomi och samhälle
13:00-13:45 Pass 4	Programansvariga för utbildningar som utvärderats externt Humanistiska fakulteten Sahlgrenska akademien Handelshögskolan	programansvarig tyska fd programansvarig arbetsterapeutprogrammet programansvarig biomedicinska analytikerprogrammet programansvarig ekonomiprogrammet
14:00-14:45 Pass 5	Pro/viceprefekter/utb.ansvariga vid institutioner för utbildningar som utvärderats externt Sahlgrenska akademien Humanistiska fakulteten Handelshögskolan Samhällsvetenskapliga fakulteten	viceprefekt/utb.ansvarig inst för biomedicin viceprefekt/utb.ansvarig inst för språk och litteraturer forskarutb.ansvarig inst för ekonomi och samhälle proprefekt/utb.ansvarig statsvetenskapliga inst
15:00-16:00 Pass 6	Prefekter vid institutioner för berörda externa utbildningsutvärderingar Sahlgrenska akademien Humanistiska fakulteten Samhällsvetenskapliga fakulteten Handelshögskolan	prefekt inst för neurovetenskap och fysiologi proprefekt, inst för biomedicin prefekt inst för språk och litteraturer prefekt inst för ekonomi och samhälle prefekt inst för sociologi och arbetsvetenskap prefekt inst för globala studier
Onsdag 5 maj kl. 08:30-17:00		
08:45-09:30 Pass 7	Dekaner och pro-/vicedekaner vid berörda fakulteter som representanter för fakultetsstyrelser och beredningsorgan Handelshögskolan Sahlgrenska akademien Humanistiska fakulteten	dekan Handelshögskolan prodekan Handelshögskolan dekan Sahlgrenska Akademien vicedekan Sahlgrenska Akademien dekan Humanistiska fakulteten fd vicedekan Humanistiska fakulteten (tom 1 april)

10:45-11:30 Pass 9	Kursansvariga/examinatorer inom berörda program/kurser Naturvetenskapliga fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	examinator kandidatprogrammet marina vetenskaper kursansvarig inst för geovetenskaper examinator forskarutb marina vetenskaper kursledare grundläroprogrammet inst för didaktik och pedagogisk profession
12:45-13:30 Pass 10	Studierektorer vid värdinstitutioner för berörda kurser Naturvetenskapliga fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	studierektor grundutb, inst för marina vetenskaper studierektor forskarutb, inst för marina vetenskaper studierektor grundläroprogrammet, inst för pedagogik, kommunikation och lärande studierektor grundläroprogrammet, inst för didaktik och pedagogisk profession
13:45-14:30 Pass 11	Vice prefekter/utbildningsansvariga vid värdinstitutioner för berörda program/kurser Naturvetenskapliga fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	viceprefekt/utb.anstv inst för marina vetenskaper viceprefekt/utb.anstv inst för kemi och molekylärbiologi programledare grundläroprogrammet, inst för didaktik och pedagogisk profession proprefekt/utb.anstv, inst för didaktik och pedagogisk profession
14:45-15:30 Pass 12	Prefekter vid institutionerna för berörda program/kurser Naturvetenskapliga fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	prefekt inst för marina vetenskaper proprefekt inst för kemi och molekylärbiologi prefekt inst för didaktik och pedagogisk profession prefekt inst för pedagogik, kommunikation och lärande
15:45-16:30 Pass 13	Representanter vid respektive fakultet för beredningsorgan för utbildning på grund- och avancerad nivå och beredningsorgan för forskning och utbildning på forskarnivå Naturvetenskapliga fakulteten Utbildningsvetenskapliga fakulteten	ordf beredningsorgan utb grund/avancerad nivå, Naturvetenskapliga fakulteten samordnare, beredningsorgan utb grund/avancerad nivå, Naturvet. fakulteten ordf beredningsorgan forskarutb, Naturvet. fakulteten ordf beredningsorgan utb grund/avancerad nivå, Utbildningsvet. fakulteten ledamot beredningsorgan utb grund/avancerad nivå, Utbildningsvet. fakulteten ledamot beredningsorgan utb grund/avancerad nivå, Utbildningsvet. fakulteten
Torsdag 6 maj kl. 08:30-16:30		
08:45-09:30 Pass 14	Studenter Studenter och studentrepresentanter vid Samhällsvetenskapliga fakulteten	
09:45-10:30 Pass 15	Lärare Samhällsvetenskapliga fakulteten	Statsvetenskapliga institutionen Institutionen för globala studier
10:45-11:30 Pass 16	Prefekter Samhällsvetenskapliga fakulteten	Statsvetenskapliga inst Inst för journalistik, medier och kommunikation Psykologiska inst Förvaltningshögskolan
12:45-13:30 Pass 17	Pedagogiska utvecklare med anknytning till föreslagna fakulteter	föreståndare PIL Samhällsvetenskapliga fakulteten

Datum

2021-10-12

Reg.nr

411-00433-19

	samt enhetschefen för PIL	Handelshögskolan Humanistiska fakulteten Sahlgrenska akademien
13:45-14:30 Pass 18	Lärförslagsnämnden, Samhällsvetenskapliga fakulteten	ordförande vice ordf ledamot ledamot
15:45-16:15 Pass 19	Lärosätets ledning	rektor prorektor universitetsdirektör kvalitetssamordnare

Bilaga 3

Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Göteborgs universitet, Fördjupningsspår (FS)

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för varje fördjupningsspår:

- Dokumentation kring jämställdhet fastställda vid Konstnärliga fakulteten och vid IT-fakulteten
- Handläggningsordning för inrättande och avvecklade av utbildningsprogram och huvudområden
- Kvalitetsrapport från Kvalitetsutskottet till Universitetsstyrelsen 2019 och 2020
- Vision 2020
- Protokoll från sammanträden med extern representation vid Handelshögskolan och Sahlgrenska Akademin

Fördjupningsspår 1: Kontinuerlig lokal uppföljning och utveckling av utbildningskvalitet och lärandemiljö

Process: Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningsprogram och kurser samt studenternas lärandemiljö, främst i enlighet med årscykeln.

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Förutsättningar, Utformning, genomförande och resultat samt Student- och doktorandperspektiv.

Miljö:

- i) Forskarutbildning i marina vetenskaper, Naturvetenskapliga fakulteten.
- ii) Alla kurser år 1 för ett program vid Naturvetenskapliga fakulteten (Göteborgs universitet väljer program).
- iii) Alla kurser år 2 för ett program vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten (yrkesexamen, Göteborgs universitet väljer program).
- iv) Två fristående kurser vid Naturvetenskapliga fakulteten.

Motivering: Bedömargruppen vill följa hur kvalitetssystemet understödjer uppföljning och utveckling av utbildningskvalitet och lärandemiljö vid lärosätet.

Dokumentation som begärs in:

- Förteckning över kurserna år 1 för programmet vid Naturvetenskapliga fakulteten
- Förteckning över kurserna år 2 för programmet vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten
- Sammanställningar av kursvärderingar eller motsvarande för läsåret 2019/20
- Programrapporter eller motsvarande för läsåret 2019/20
- Mallar för kursvärderingar
- Kvalitetsrapporter från Utbildningsvetenskapliga fakulteten och Naturvetenskapliga fakulteten
- Dagordningar, urval av protokoll och andra underlag för sammanträden i programråd för att följa kursuppföljning och kursutveckling

- Övrigt relevant material efter samråd med lärosätet

Fördjupningsspår 2: Periodisk granskning och uppföljning av utbildningar på olika nivåer

Process: Extern utbildningsutvärdering med åtgärder och uppföljning enligt sexårscykeln, kopplingen till det kontinuerliga arbetet enligt årshjulet samt hanteringen på central nivå.

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Förutsättningar, Utformning, genomförande och resultat samt Student- och doktorandperspektiv.

Miljö: Externa utbildningsutvärderingar som kan följas genom hela hanteringen i kvalitetssystemet inklusive central nivå:

Sahlgrenska akademien

Biomedicinska analytikerutbildningen, utvärderad 2018
Arbetsterapeutprogrammet, utvärderat 2018

Humanistiska fakulteten

Huvudområdet tyska, utvärderat 2019

Handelshögskolan

Forskarutbildningen vid institutionen för ekonomi och samhälle, utvärderad 2020

Motivering: Bedömargruppen vill följa hur hanteringen av externa utbildningsutvärderingar fungerar i praktiken.

Dokumentation som begärs in:

- Bedömarutlåtanden och åtgärdsplaner där de finns för ovanstående utvärderingar
- Protokoll/beslut från institutionsstyrelse/programråd/fakultetsstyrelse/fakultetens utbildningsberedning eller motsvarande. Ett urval från mötesdagordningar i ovan nämnda organ väljs ut i samråd med lärosätet för att följa hanteringen av utvärderingarna
- Protokoll från sammanträden i Kvalitetsutskottet/Forskarutbildningsutskottet, Utbildningsnämnden
- HP/VP för urvalet av institutioner/fakulteter
- Relevant urval av underlag för hanteringen av Handelshögskolans externa utvärderingar
- Eventuellt övergripande underlag om AACTB efter samråd med lärosätet
- Övrigt relevant material efter samråd med lärosätet

Fördjupningsspår 3: Processer för kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Process: Rutiner kring kvalitetssäkring av lärarkompetens på kort och lång sikt.

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Förutsättningar, Utformning, genomförande och resultat samt Jämställdhet

Miljö: Samhällsvetenskapliga fakulteten, sju institutioner

Motivering: Bedömargruppen vill följa hur uppföljning och utveckling av lärarnas och annan undervisande personals kompetens sker vid lärosätet.

Dokumentation som begärs in:

- Arbetsordning för Göteborgs universitet
- Kompetensförsörjningsplaner 2020 eller motsvarande
- Anställningsordningen för Göteborgs universitet respektive för Samhällsvetenskaplig fakultet
- Dokumentation av strategier och uppföljning gällande kompetensutveckling av personal (HP/VP, underlag för dialoger mm)
- Riktlinjer för docentkompetens
- Riktlinjer för medarbetarsamtal eller motsvarande
- Dokumentation för hur tiden avsätts för lärare respektive doktorander att följa högskolepedagogiska kurser på svenska/engelska
- Dokumentation för hur tiden avsätts för undervisande personal att vidareutveckla sin vetenskapliga kompetens inom det egna ämnesområdet och bedriva egen forskning
- Bedömarutlåtande och åtgärdsplaner för externa utbildningsutvärderingar av Statsvetenskap och av Internationella relationer och globala utvecklingsstudier
- Kvalitetsrapporter för 2019 och 2020
- Övrigt relevant material efter samråd med lärosätet

Delning av preliminärt yttrande

Rektor

Avdelning
UtvärderingsavdelningenHandläggare
Heléne Fröborg
+46 8 563 085 27
helene.froborg@uka.se

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Göteborgs universitet

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

GU:s kommentarer

- Förslag på nya ord/meningar förtydligas genom understrykning.
- Förklarande text anges kursivt.
- För bedömningsområde 4, 5 och 6 föreslås inga korrigeringar.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigeringsförslag
1	4	7	<p>”.. råd och urval <u>utskott</u>” eller ”råd och urval <u>organ</u>”</p> <p><i>Med ordet ”urval” menas troligen ”utskott”, men då det finns fler begrepp för grupperingar (t ex nämnd, styrelse, kommitté) föreslås ”råd och utskott” ändras till ”organ”.</i></p>
2	2	7	”Utbildning bedrivs i form av <u>över</u> 200 utbildningsprogram...”
3	2	4-5	”För att nämna ett exempel, har rektor nyligen beslutat att införa nya reviderade <u>om reviderade regler för kursvärderingar,</u> ”
3	4	5	handelsplaner <u>handlingsplaner</u>
3	5	1	”Dessutom följs resultaten från process 1 och 2 upp varje termin <u>år</u> genom utbildningsdialoger <u>verksamhetsdialoger</u> mellan rektor och fakultetsledningen.”
5	2	6	”För processer som är knutna till kursvärderingar har lärosätet utvecklat ett verktyg <u>styrdokument</u> , som nyligen har ändrats <u>reviderats</u> .”
5	2	12	”..från november 2020 om ett reviderat verktyg <u>styrdokument</u> ”
8	4	3	”... som ska konkretiseras i handlings- och verksamhetsplaner på universitets- och fakultetsnivå (från och med 2021 enbart som <u>treåriga verksamhetsstrategier och årliga verksamhetsplaner</u>).”
9	3	5-7	<p>Av självvärderingen framgår att lärosätet är uppmärksam på att man <u>tidigare inte lever</u> <u>levde</u> upp till en tydlig målformulering när det gäller att kommunicera resultat från kursvärderingar tillbaka till studenterna. Rektor beslutade att <u>förbättra kursvärderingarna</u> och <u>därför om</u> <u>reviderade regler gällande bland annat</u> kommunikationen av dem <u>kursvärderingar</u> i november 2020.</p>

Bedömningsområde: Förutsättningar			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
15	2	3-4	"...verksamhetsdialogerna och i samband med en ny form av dialog, med fokus på respektive fakultets utbildningsutbud, finns <u>finns</u> också tid..."

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
17	2	1	"bedrivs vid 8 fakulteter och totalt 31 <u>38</u> institutioner..."
17	2	5-6	"Lärosätets överordnade organ för kvalitetssäkring av utbildning på grundnivå och avancerad nivå är den lärosätetsgemensamma utbildningsnämnden (UN) som under sig har ett kvalitetsutskott (KU) som ansvarar för kvalitetssystemet <u>och ett forskarutbildningsutskott som arbetar med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskarutbildning</u> . För kvalitetssäkring av utbildning på forskarnivå är det överordnandet organet forskarutbildningsutskottet (FU) . <i>UN har två utskott och forskarutbildningsutskottet är därmed inte ett "överordnat" organ.</i>